

# KOHTUJURISTI ETTEPANEK

JÀN MAZÁK

esitatud 18. detsembril 2008<sup>1</sup>

## I. Sissejuhatus

1. Corte d'appello di Torino (Torino apellatsioonikohus, Itaalia) on oma 6. juuli 2007. aasta kohtumäärusega, mis jõudis Euroopa Kohtusse 25. juulil 2007, esitanud EÜ artikli 234 alusel mitu eelotsuse küsimust, mis puudutavad ühelt poolt nõukogu 28. juuni 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1347/2001, millega täiendatakse komisjoni määruse (EÜ) nr 1107/96 (geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste registreerimise kohta nõukogu määruse (EMÜ) nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud korras) lisa<sup>2</sup> (edaspidi „määrus nr 1347/2001“), ning nõukogu 14. juuli 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2081/92 põllumajandustoodete ja toiduainete geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta<sup>3</sup> (edaspidi „määrus nr 2081/92“) kehtivust ning teiselt poolt määruse nr 1347/2001 tõlgendamist.

2. Täpsemalt soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus oma küsimustes teada sisuliselt seda, kas nimetus „Bayerisches Bier“ registreeriti määruses nr 2081/92 sätestatud vormi- ja sisulisi nõudeid arvestades määruse nr 1347/2001 alusel kehtivalt kui kaitstud

geograafiline tähis (edaspidi „KGT“) ning – jaatava vastuse korral – mil määral mõjutab see KGT varasemate nimetust „Bavaria“ sisaldavate ölle jaoks kasutatavate kaubamärkide kehtivust või kasutatavust.

3. Eelotsuse küsimused tekkisid menetluses, mille üheks pooleks on Bayerischer Brauerbund eV (edaspidi „Bayerischer Brauerbund“) ning teiseks pooleks Bavaria NV ja Bavaria Italia Srl (edaspidi „Bavaria“ ja „Bavaria Italia“), seoses sellega, et viimased kasutavad sõna „Bavaria“ sisaldavaid rahvusvahelisi kaubamärke.

4. Ühenduse kohtutes on algatatud selle küsimusega seotud kohtumenetlused: nimelt 6. detsembril 2007 kohtuasi T-178/06: Bavaria vs. nõukogu Esimese Astme Kohtus ning 20. märtsil 2008 kohtuasi C-120/08: Bayerischer Brauerbund Euroopa Kohtus. Mõlemad menetlused peatati, vastavalt 6. detsembril 2007 ja 20. märtsil 2008, kuni otsuse tegemiseni käesolevas kohtuasjas.

1 – Algkeel: inglise.

2 – EÜT 2001, L 182, lk 3; ELT eriväljaanne 03/33, lk 97.

3 – EÜT 1992, L 208, lk 1; ELT eriväljaanne 03/13, lk 4.

## II. Õiguslik raamistik

[...]

### A. Määrus nr 2081/92

2. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse teiste erisätete kohaldamist.”

5. Määruse nr 2081/92 eesmärk on kehtestada ühenduse eeskirjad, millega kaitstakse teatavate põllumajandustoodete ja toiduainete registreeritud päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid, kui on olemas seos toote või toiduaine omaduste ja geograafilise päritolu vahel. Selle määrusega on ette nähtud geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste registreerimine ühenduse tasandil, millega tekib kaitse kõikides liikmesriikides.

7. Nimetatud määruse I lisa „Artikli 1 lõikes 1 osutatud toiduained” esimeses taandes on mainitud „õlut”.

8. Määruse nr 2081/92 artikli 2 lõikes 2 on sätestatud:

6. Määruse nr 2081/92 artikli 1 lõiked 1 ja 2 on sõnastatud järgmiselt:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

„1. Käesolevas määruses on sätestatud asutamislepingu II lisas osutatud inimtoiduks ettenähtud põllumajandustoodete ning käesoleva määruse I lisas loetletud toiduainete ja käesoleva määruse II lisas loetletud põllumajandustoodete päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitset käsitlevad eeskirjad.

b) *geograafiline tähis* – piirkonna, konkreetse koha või erandjuhtudel riigi

nimetus, millega kirjeldatakse põllumajandustoodet või toiduainet,

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „nimetus, mis on muutunud üldnimetuseks” põllumajandustoote või toiduaine nimetust, mis vaatamata sellele, et see on seotud koha või piirkonnaga, kus kõnealust toodet või toiduainet algselt valmistati või turustati, on muutunud põllumajandustoote või toiduaine üldnimetuseks.

- mis on pärit kõnealusest piirkonnast, konkreetsest kohast või riigist ning

Otsustamaks, kas nimetus on või ei ole muutunud üldnimetuseks, võetakse arvesse kõiki tegureid, eelkõige:

- mille eriline kvaliteet, maine või muud omadused tulenevad asjaomasest geograafilisest piirkonnast ning mille tootmine ja/või töötlemine ja/või valmistamine toimub määratletud geograafilises piirkonnas.”

- olukorda liikmesriigis, kust nimetus pärineb, ning tarbimispiirkondades,

- olukorda teistes liikmesriikides,

9. Artikli 3 lõikes 1 on sätestatud:

- asjakohaseid riigi või ühenduse õigusakte.

„Nimetusi, mis on muutunud üldnimetuseks, ei või registreerida.

Kui registreerimistaotlus lükatakse tagasi artiklites 6 ja 7 sätestatud korras, kuna nimetus on muutunud üldnimetuseks,

avaldatakse komisjon selle otsuse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.”

c) muude toote lähtekohta, päritolu, laadi või olulisi omadusi käsitlevate valede või eksitavate märgete eest, mis esitatakse asjaomase toote sise- või välispakendil, reklaammaterjalides või tootega seotud dokumentides, ning selliste pakendite kasutamise eest, mis võivad anda vale mulje toote päritolust;

10. Määruse nr 2081/92 artikli 13 lõikes 1 on ette nähtud:

d) muu tegevuse eest, mis võib üldsust eksitada toote tegeliku päritolu osas.

„1. Registreeritud nimetusi kaitstakse:

[...]”

a) nende otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest registreerimisega hõlmamata toodete puhul, juhul kui asjaomased tooted on võrreldavad selle nimetuse all registreeritud toodetega või kui nimetuse kasutamisel kasutatakse ära kaitstud nimetuse mainet;

11. Määruse nr 2081/92 artikkel 14 käsitleb kaitstud päritolunimetuste või geograafiliste tähistega ja kaubamärkide vahelist suhet. Artikli 14 lõikes 2 (algredaktsioonis) ja lõikes 3 on sätestatud:

b) väärkasutuse, jäljendamise või seoste tekitamise eest, isegi kui on viidatud toote tegelikule päritolule või kui kaitstud nimetus on tõlgitud või sellele on lisatud väljend „viis”, „tüüp”, „meetod”, „toodetud nagu”, „imitatsioon” või muu samalaadne väljend;

„2. Võttes asjakohaselt arvesse ühenduse õigusakte, võib vaatamata päritolunimetuse või geograafilise tähise registreerimisele jätkata artiklis 13 osutatud olukorrale

[vastavat kaubamärgi] kasutamist, kui [kaubamärk] oli registreeritud heas usus enne päritolunimetuse või geograafilise tähise registreerimistaotluse esitamise kuupäeva, kui ei ole alust [kaubamärgi] kehtetuks tunnistada või tühistada vastavalt 21. detsembri 1988. aasta esimese nõukogu direktiivi 89/104/EMÜ (kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) [4] artikli 3 lõike 1 punktides c ja g ning artikli 12 lõike 2 punktis b sätestatud põhjustel.

3. Päritolunimetust või geograafilist tähist ei registreerita, kui [kaubamärgi] mainet ja tuntust ning kasutamise aega arvesse võttes võib registreerimine eksitada tarbijat toote tegeliku määratluse osas.” [täpsustatud tõlge]

12. Nõukogu määrusega (EÜ) nr 692/2003<sup>5</sup> muudeti määrust nr 2081/92 alates 24. aprillist 2003.

13. Määruse nr 692/2003 põhjenduses 11 on selle kohta märgitud:

4 – EÜT 1989, L 40, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 92 (edaspidi „kaubamärgidirektiiv”).  
5 – 8. aprilli 2003. aasta määrus, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2081/92 põllumajandustoodete ja toiduainete geograafiliste tähist ja päritolunimetuste kaitse kohta (ELT 2003, L 99, lk 1; ELT eriväljaanne 03/38, lk 454).

„[Intellektuaalomandi õiguste kaubandusasektide] lepingu artikli 24 lõiget 5 ei kohaldata üksnes registreeritud või taotletud kaubamärkide suhtes, vaid samuti juhtudel, kui õigused kaubamärkidele on saadud kasutamise teel enne määratletud kuupäeva, eelkõige enne nimetuse päritoluriigis kaitse alla võtmise kuupäeva. Määruse (EMÜ) nr 2081/92 artikli 14 lõiget 2 tuleks seetõttu muuta: praegu määratletud kontrollpäev tuleks muuta päritoluriigis kaitse alla võtmise kuupäevaks või geograafilise tähise või päritolunimetuse registreerimise taotluse esitamise kuupäevaks, olenevalt sellest, kas nimetus kuulub kõnealuse määruse artikli 17 või artikli 5 kohaldamisalasse; samuti tuleks kõnealuse määruse artikli 14 lõikes 1 esitatud kontrollpäev muuta esmaavaldamiskuupäeva asemel taotluse esitamise kuupäevaks.”

14. Määruse nr 2081/92 artikli 14 lõike 2 sõnastus määrusega nr 692/2003 muudetud kujul on järgmine:

„Võttes arvesse ühenduse õigusakte, võib jätkuvalt kasutada kaubamärke, mille kasutamine põhjustab ühe artiklis 13 osutatud olukorra ja mis on taotletud, registreeritud või asjaomaste õigusaktidega ettenähtud

juhtudel saadud ühenduse territooriumil heauskse kasutamise teel kas enne päritoluriigis kaitse alla võtmise kuupäeva või komisjonile päritolunimetuse või geograafilise tähise registreerimise avalduse esitamise kuupäeva, olenemata päritolunimetuse või geograafilise tähise registreerimisest, tingimusel et selle kehtetukstunnistamiseks või kaotamiseks ei ole ühtegi põhjust, nagu on määratletud nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiiviga 89/104/EMÜ (kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ja/või nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määrusega (EÜ) nr 40/94 (ühenduse kaubamärgi kohta)."

tused, mida liikmesriigid soovivad registreerida vastavalt käesolevale määrusele.

2. Komisjon registreerib artiklis 15 sätestatud korras lõikes 1 osutatud nimetused, mis vastavad artiklite 2 ja 4 tingimustele. Artiklit 7 ei kohaldata. Üldnimetusi siiski ei lisata.

3. Liikmesriigid võivad säilitada lõike 1 kohaselt edastatud nimetuste riikliku kaitse kuni asjakohase otsuse tegemiseni või registreerimiseni."

15. Erandina määruse nr 2081/92 artiklitega 5-7 ette nähtud tavalisest korrast on selle määruse artiklis 17 sätestatud lihtsustatud kord KGT või kaitstud päritolunimetuse registreerimiseks selliste nimetuste suhtes, mis on kõnealuse määruse jõustumiskuupäeval juba kasutuses. Artikkel 17 on sõnasutatud järgmiselt:

16. See määruse nr 2081/82 artiklis 17 sätestatud lihtsustatud kord tunnistati määrusega nr 692/2003 kehtetuks alates 24. aprillist 2003.

#### *B. Määrus nr 1347/2001*

„1. Kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist teatavad liikmesriigid komisjonile seaduslikult kaitstud nimetused või liikmesriikides, kus kaitstesüsteem puudub, kasutamise käigus kehtestatud nime-

17. Määruse nr 1347/2001 alusel registreeriti nimetus „Bayerisches Bier”, millest Saksamaa oli teatanud kui KGT-st, määruse nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud lihtsustatud korra alusel

ning lisati see nimetus komisjoni määruse (EÜ) nr 1107/96<sup>6</sup> lisasse alates 5. juulist 2001.

vastavad määruse (EMÜ) nr 2081/92 artikli 14 lõikega 2 ettenähtud tingimustele.”

18. Määruse nr 1347/2001 põhjendused 3 ja 4 on sõnastatud järgmiselt:

### III. Asjaolud, menetlus ja eelotsuse küsimused

„(3) Esitatud teave kinnitab nime „Bavaria” olemasolu kehtiva kaubamärgina. Olemasolevaid fakte ja teavet arvesse võttes on siiski leitud, et nimetuse „Bayerisches Bier” registreerimine ei eksita tarbijat toote tegeliku määratluse osas. Sellest tulenevalt ei ole geograafiline tähis „Bayerisches Bier” ja kaubamärk „Bavaria” määruse (EMÜ) nr 2081/92 artikli 14 lõikes 3 nimetatud olukorras.

19. Bayerischer Brauerbund, mis asutati 1880. aastal, on Saksa ühing, mille eesmärk on edendada Baieri õlletootjate ühiseid huve, eelkõige kaitsta Saksamaal ja välismaal KGT-d „Bayerisches Bier”, mille omanikuks Bayerischer Brauerbund on olnud alates selle tähise registreerimisest määruse nr 1347/2001 alusel. Alates 1968. aastast on talle kuulunud ka rahvusvahelised kollektiivkaubamärgid „Bayrisch Bier” ja „Bayerisches Bier”.

(4) Hoolimata geograafilise tähise „Bayerisches Bier” registreerimisest, võib teatavate kaubamärkide, näiteks Madalmaade kaubamärgi „Bavaria” ja Taani kaubamärgi „Høker Bajer”, kasutamist jätkata seni, kuni need

20. Bavaria on rahvusvahelisel turul tegutsev Madalmaade õlletootja. Tema algne nimi oli „Firma Gebroeders Swinkels”, alates 1930. aastast on äriühingu ametlik nimi „Bavaria”. Bavaria Italia kuulub Bavaria kontserni.

21. Bavaria omab ja Bavaria Italia kasutab mitut rahvusvahelist, Itaalias ja mujal kehtivat

6 – 12. juuni 1996. aasta määrus geograafiliste tähistega ja päritolunimetustega registreerimise kohta nõukogu määruse (EMÜ) nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud korras (EÜT 1996, L 148, lk 1; ELT eriväljaanne 03/19, lk 176).

kaubamärki, mille keskne element on sõna „Bavaria” koos muude väljendite või kujutistega.

22. Tribunale di Torinos (Torino maakohus) 27. septembril 2004 algatatud menetluses, mis järgnes samalaadsete kohtuasjade algatamisele mitmes teises Euroopa riigis, eeskätt Saksamaal ja Hispaanias, püüdis Bayerischer Brauerbund takistada Bavariat ja Bavaria Italiat kasutamast neid kaubamärke Itaalias, taotledes vaheotsust nende kaubamärkide kehtetuks tunnistamise või tühistamise kohta. Bayerischer Brauerbund asus seisukohale, et kõnealused kaubamärgid rikuvad määruse nr 2081/92 artiklite 13 ja 14 kohaldamisalas KGT-d „Bayerisches Bier” ning igal juhul sisaldavad need geograafilist tähist – sõna „Bavaria” –, mis on üldnimetus ja eksitav kõnealuse õlle geograafilise päritolu suhtes, sest kõnealused õlled on Madalmaade päritolu.

23. Tribunale di Torino rahuldab oma 30. novembri 2006. aasta otsusega Bayerischer Brauerbundi hagi ja keelas kõnealuste kaubamärkide kasutamise Itaalias selle alusel, et need on eksitavad ja rikuvad KGT-d „Bayerisches Bier”.

24. Bavaria ja Bavaria Italia kaebasid selle otsuse mitmel alusel edasi eelotsusetaotluse esitanud kohtusse.

25. Eelotsusetaotluse esitanud kohtult saadud teabe põhjal puudutab käesoleva kohtuasja oluline edasikaebuse alus Tribunale di Torino seisukohta, et ta ei saanud esitada Euroopa Kohtule EÜ artikli 234 alusel eelotsusetaotlust määruse nr 1347/2001 kehtivuse küsimuses, sest Bavaria Italia oleks pidanud vaidlustama nimetatud akti otse, EÜ artikli 230 alusel, st kahe kuu jooksul alates akti avaldamisest.

26. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib selles osas, et kahtlused seoses käesolevas olukorras eelotsuse tegemise võimalikkusega peaks lahendama Euroopa Kohtus.

27. Lisaks viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus üksikasjalikult mitmele argumendile, mida Bavaria ja Bavaria Italia esitasid eesmärgiga vaidlustada määruse nr 1347/2001 kehtivus ning selle määrusega ette nähtud nimetuse „Bayerisches Bier” registreerimine KGT-na, mis hõlmavad õiguse üldpõhimõtete rikkumist ning mitmesuguste määruses nr 2081/92 sätestatud menetlus- ja sisuliste nõuete, eriti selle määruse artikli 2 lõike 2 punkti b, artikli 14 lõike 3 ja artikli 17 täitmata jätmist.



28. Neil asjaoludel on Corte d'appello di Torino menetluse peatanud ja esitanud Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [määrus nr 1347/2001] on – võimalik, et ka teiste aktide kehtetusest tulenevalt – järgmisi kaalutlusi arvestades kehtetu või mitte.

ette kiirendatud registreerimismenetluse, mis piirab ja kahjustab märkimisväärselt huvitatud isikute õigusi, kuna ei näe ette vastuväidete esitamise õigust, ja rikub seetõttu ilmselt läbipaistvuse ja õiguskindluse põhimõtet; seda eelkõige arvestades „Bayerisches Bier'i" seitse aastat (1994-2001) kestnud kaitstud geograafilise tähisena registreerimise menetluse keerukust ning kinnitust, mis sisaldub [määruse nr 692/2003] põhjenduses 13; määruse artikliga 15 tunnistati [määruse nr 2081/1992] artikkel 17 kehtetuks;

### Üldpõhimõtete rikkumine

### Vorminõuete täitmata jätmine

– [määruse nr 2081/1992] artikli 1 lõike 1 koostoimes I lisaga kehtetuse tõttu osas, milles lubatakse registreerida geograafilised tähised, mis puudutavad „õlut", mis alkohoolse joogina on I lisas (ekslikult) loetletud artikli 1 lõikes 1 osutatud „toiduainete" hulgas ning mis ei kuulu „põllumajandustoodete" alla, mis on loetletud EÜ asutamislepingu I lisas toodud nimekirjas ning mida peetakse silmas EÜ artiklites 32 (varasem artikkel 38) ning 37 (varasem artikkel 43), mille alusel nõukogu võttis vastu [määruse nr 2081/1992];

– [määruse nr 2081/1992] artikli 17 kehtetuse tõttu osas, milles see näeb

– kuna tähis „Bayerisches Bier" ei vasta [määruse nr 2081/1992] artiklis 17 nõutud tingimustele, et teda võiks registreerida selles artiklis ette nähtud lihtsustatud korra kohaselt, sest registreerimistaotluse esitamise ajal ei olnud see tähis Saksamaal „seaduslikult kaitstud" ega „kasutamise käigus kehtestatud";

– kuna vastupidi Euroopa Kohtu praktikas (6. detsembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-269/99: Carl Kühne jt,

EKL 2001, lk I-9517) ettenähtule ei uurinud Saksamaa valitsus enne komisjonile registreerimistaotluse esitamist nõuetekohaselt tähise „Bayerisches Bier” registreerimiseks vajalike tingimuste täidetust ning samuti ei teinud seda komisjon pärast taotluse saamist;

- kuna Saksamaa valitsus ei esitanud tähise „Bayerisches Bier” registreerimistaotlust ettenähtud tähtajaks vastavalt [määruse nr 2081/92] artikli 17 lõikele 1 (kuue kuu jooksul määruse jõustumisest; määrus jõustus 24. juulil 1993), kusjuures taotluse esitaja algses taotluses oli ette nähtud kaheksa erisugust tähist koos hilisemate määramatate laadi muudatuste võimalusega, mille põhjal moodustati käesolev tähis „Bayerisches Bier” alles pärast seda, kui tähtpäev 24. jaanuar 1994 oli möödas.

tähise registreerimiseks kehtestatud sisulistele nõuetele, kui arvestada, et see tähis on üldnimetus, mis on ajalooliselt tähistanud õlut, mida toodetakse erilisel meetodil, mis on pärit XIX sajandi Baierimaalt, kust see levis üle kogu Euroopa ja ülejäänud maailma (põhjakääritamisel põhinev nn Baieri meetod), ja mida kasutatakse mitmes Euroopa keeles (taani, rootsi, soome) tänapäevalgi kui õlle üldnimetust ning mis võib igal juhul kõigest üldiselt eristada arvukate olemasolevate eri õllesortide hulgast mis tahes „Saksamaal Baieri liidumaal toodetud õlut”, ilma et kõnealuse toote (õlle) erilise kvaliteedi, maine või muu omaduse ja tema konkreetse geograafilise päritolu (Baierimaa) vahel oleks „otsest seost” (Euroopa Kohtu 7. novembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-312/98: Warsteiner, EKL 2000, lk I-9187) ning ilma et oleks tegu ühega [määruse nr 2081/92] artikli 2 lõike 2 punktis b ette nähtud „erandjuhtudest”, mille puhul oleks lubatav maa nime sisaldava geograafilise tähise registreerimine;

#### Sisuliste nõuete täitmata jätmine

- kuna tähis „Bayerisches Bier” ei vasta [määruse nr 2081/92] artikli 2 lõike 2 punktis b kaitstava geograafilise
- kuna tähis „Bayerisches Bier” on eelmisest lõigust nähtuvalt „üldnimetus”, mida ei saa niisugusena

[määruse nr 2081/92] artikli 3 lõike 1 ja artikli 17 lõike 2 kohaselt registreerida;

#### IV. Õiguslik analüüs

##### A. Esimene küsimus

- kuna tähise „Bayerisches Bier” registreerimisest oleks tulnud vastavalt [määruse nr 2081/92] artikli 14 lõikele 3 keelduda, sest Bavaria kaubamärkide „mainet ja tuntust” ning „[nende senise] kasutamise aega” arvesse võttes võis „Bayerisches Bier” „eksitada tarbijat toote tegeliku määratluse osas”?

29. Esimeses küsimuses, mis on jagatud kaheksaks allküsimuseks (ehk kehtetuse aluseks), seab Corte d'appello di Torino küsimärgi alla määruse nr 1347/2001 kehtivuse, arvestades ühenduse õiguse üldpõhimõtete või määruses nr 2081/92 sätestatud vormi- või sisuliste nõuete võimalikku rikkumist. Ühenduse õiguse üldpõhimõtete järgimist puudutavad allküsimused on seotud määrusega nr 2081/92, mis on määruse nr 1347/2001 õiguslik alus.

##### 1. Vastuvõetavus

##### a) Poolte peamised argumendid

2. Teise võimalusena – kui esimene küsimus tunnistatakse vastuvõetamatuks või põhjendamatuks –, kas [määrust nr 1347/01] tuleb tõlgendada nii, et selles kaitstud geograafilise tähise „Bayerisches Bier” tunnustamine ei kahjusta kolmandatele isikutele kuuluvate varasemate sõna „Bavaria” sisaldavate kaubamärkide kehtivust ega kasutavust?”

30. Käesolevas menetluses on kirjalikke märkusi esitanud Bavaria ja Bavaria Italia (koos), Bayerischer Brauerbund, komisjon, nõukogu, samuti Saksamaa, Kreeka, Itaalia ja Madalmaade valitsus. Nimetatud menetlusosalised olid esindatud 18. septembril 2008 peetud kohtuistungil, kus lisaks esitas suulisi märkusi Tšehhi valitsus. Viimati nimetatud valitsus märkis, et esimese küsimuse sisulist

osa puudutavas jagab ta komisjoni, nõukogu, Saksamaa ja Itaalia seisukohti, muus osas aga olid tema märkused keskendatud esimese küsimuse vastuvõetavusele ja teisele eelotsuse küsimusele.

sellega, et kõnealune registreerimine ei tähenda automaatselt, et kaubamärki „Bavaria” ei saa enam kasutada.

## b) Hinnang

31. Bayerischer Brauerbund, nõukogu ning Tšehhi, Saksamaa, Kreeka ja Itaalia valitsus on seisukohal, et küsimus on vastuvõetamatu. Kuna määrus nr 1347/2001 puudutab otseselt ja isiklikult Bavariat ja Bavaria Itaaliat, nagu selgelt nähtub selle määruse põhjendustest 3 ja 4, kuid nad ei esitanud EÜ artikli 230 alusel hagi määruse tühistamiseks, ei saa nad siseriiklikus kohtus tugineda kõnealuse määruse õigusvastasusele. Nõukogu sõnul tulenes nimetatud määrusega teostatud registreerimisest selgelt, et see võib mõjutada kaubamärgi „Bavaria” kasutamist. Seega oli Bavaria selgelt suuteline mõistma selle registreerimise tagajärgi.

32. Bavaria ja Bavaria Italia, komisjon ja Madalmaade valitsus seevastu märgivad, et esimene küsimus on vastuvõetav. Nad on seisukohal, et Bavaria ja Bavaria Itaalia võis olla põhjendatud kahtlusi selle suhtes, kas määruse nr 1347/2001 sätted neid otseselt ja isiklikult puudutavad, sest selle määruse mõju nimetatud äriühingute suhtes tulenes sellest, et siseriiklik kohus kohaldas oma menetluses määruse nr 2081/92 artikleid 13 ja 14, mille eesmärk on reguleerida olemasolevate kaubamärkide ja hiljem registreeritud KGT-de koosseksisteerimist. Komisjon toonitas seoses

33. Nii eelotsusetaotluse esitanud kohus kui ka mitu menetlusosalist tõstatavad sellega seoses sissejuhatava teema, kas esimene eelotsuse küsimus, millega seatakse kahtluse alla määruse nr 1347/2001 kehtivus, aga ka selle määruse aluseks oleva määruse nr 2081/92 teatavad sätted, on vastuvõetamatu, arvestades, et Bavaria ja Bavaria Italia ei ole esitanud Esimese Astme Kohtule EÜ artiklis 230 ette nähtud tähtaja jooksul hagi määruse nr 1347/2001 tühistamiseks, olgugi et neil võis olla õigus seda teha.

34. Nagu tuleneb TWD Textilwerke Deggendorfi kohtupraktikast, ei ole füüsilisel ega juriidilisel isikul põhimõtteliselt võimalik eelotsusetaotluse abil kaudselt vaidlustada ühenduse institutsiooni akti kehtivust, kui sel isikul olnuks õigus teha seda otseselt, EÜ artikli 230 alusel.<sup>7</sup>

<sup>7</sup> – Vt 9. märtsi 1994. aasta otsus kohtuasjas C-188/92 (EKL 1994, lk I-833, punktid 13-15) ja 15. veebruari 2001. aasta otsus kohtuasjas C-239/99: Nachi Europe (EKL 2001, lk I-1197, punkt 36).

35. See ühenduse akti eelotsusetaotluse kaudu vaidlustamise võimaluse piirang on ette nähtud õiguskindluse põhimõtte arvestamiseks, hoides ära õiguslike tagajärgedega ühenduse meetmete lõputu vaidlustamise. Muidu võiks isik kõigutada teda ebasoodsalt mõjutava otsuse aluseks oleva ühenduse õigusakti lõplikkust ka pärast EÜ artikli 230 neljandas lõigus ette nähtud otse vaidlustamise tähtaja möödumist.<sup>8</sup>

36. Siiski nähtub väljakujunenud kohtupraktikast selgelt, et isikul ei ole õigust tugineda siseriiklikus kohtus ühenduse akti õigusvastasusele ega vaidlustada sellise akti kehtivust kaudselt EÜ artikli 234 alusel üksnes siis, kui tema õigus taotleda selle akti tühistamist EÜ artikli 230 alusel oli selge ja väljaspool kahtlust.<sup>9</sup>

37. Kuivõrd käesolev kohtuasi puudutab määrust, tuleb seega küsida, kas Bavaria või Bavaria Italia hagi määruse nr 1347/2001 peale oleks olnud igal juhul vastuvõetav, sest selle määruse sätted kujutavad endast tegeli-

kult neid otseselt ja isiklikult puudutavat otsust.<sup>10</sup>

38. Minu arvates ei ole tõendatud, et see nii on.

39. Esiteks tuleks otsese puudutatuse nõude<sup>11</sup> osas märkida, et see, kas ja mil määral määrus nr 1347/2001 mõjutab nende äriühingute ja kaubamärgiomanike õiguslikku olukorda, kes ei kasuta selle määrusega KGT-na registreeritud nimetust „Bayerisches Bier”, sõltub tegelikult kõnealuse registreerimisega kaasneva kaitse ulatusest. Seega oleneb see, kas nimetuse „Bayerisches Bier” KGT-na registreerimine mõjutab sellise nimetuse nagu „Bavaria” kasutajat, peamiselt sellest, kas asjaomase nimetuse kasutamine riivab kõnealust KGT-d määruse nr 2081/92 artikli 13 või – kui seda nimetust kaitstakse kui kaubamärki – artikli 14 tähenduses.

40. Vastus sellele küsimusele ei tulene siiski automaatselt ja ilma enamata määrusest

8 – Vt selle kohta eespool 7. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus TWD Textilwerke Deggendorf, punktid 16-18; eespool 7. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Nachi Europe, punkt 37, ja 8. märtsi 2007. aasta otsus kohtuasjas C-441/05: Roquette Frères (EKL 2007, lk I-1993, punkt 40).

9 – Vt selle kohta mh eespool 7. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus TWD Textilwerke Deggendorf, punktid 24 ja 25; eespool 7. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Nachi Europe, punkt 37; eespool 8. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Roquette Frères, punktid 40 ja 41, ja 12. detsembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-241/95: Accrington Beef jt (EKL 1996, lk I-6699, punkt 15).

10 – Vt eespool 8. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Roquette Frères, punkt 41, ja eespool 7. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Nachi Europe, punkt 37.

11 – Selle nõude kohta vt mh 5. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-386/96 P: Dreyfus vs. komisjon (EKL 1998, lk I-2309, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).

nr 1347/2001 ega määrusest nr 2081/92, nagu liiati näitab ka käesoleva kohtuasja sisu ise.

41. Sellega seoses on mõned käesoleva menetluse osalised õigesti täheldanud, et täpsemalt määruse nr 2081/92 artikli 14 lõike 2 osas on siseriikliku kohtu otsustada, kas nimetatud sätte tingimused on täidetud ja kas sellest tulenevalt võib jätkata sellise kaubamärgi nagu „Bavaria” kasutamist.<sup>12</sup>

42. Lõpuks on vähemalt kaheldav – ja see küsimus tekib ka käesolevas menetluses –, mil määral saavad kõnealuse määruse põhjendused 3 ja 4 otseselt puudutada Bavaria õiguslikku olukorda.

43. Nendel kaalutlustel ei saa minu arvates pidada selgeks, et määrus nr 1347/2001 koostoimes määrusega nr 2081/92 puudutab Bavariat otseselt EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel tühistamishagi esitamiseks.

12 – Vt 4. märtsi 1999. aasta otsus kohtuasjas C-87/97: Gorgonzola (EKL 1999, lk I-1301, punkt 36); vt samuti käesoleva ettepaneku punktid 156-158.

44. Teiseks, mis puudutab nõuet, et vaidlustatud meede peab puudutama vaidlustajaid isiklikult, st see peab „Plaumanni testi” kohaselt mõjutama vaidlustajaid „mingi neile omase tunnuse või neid iseloomustava faktilise olukorra tõttu, mis neid kõigist teistest isikutest eristab”,<sup>13</sup> tuleks käesolevat kohtuasja minu arvates eristada kohtuasjast Codorníu, millele mitmed käesoleva menetluse osalised viitavad.

45. Esiteks, erinevalt kohtuasjast Codorníu, kus oli selge, et seal vaidluse all olnud ühenduse õigusnorm, millega oli reserveeritud sõna *crémant* kasutamise õigus Prantsusmaa ja Luksemburgi tootjatele, takistas Codorníud kasutamast tema enda kujutismärki „Grand Cremant de Codorníu”,<sup>14</sup> on käesolevas asjas palju ebaselgem, mil määral mõjutab nimelt KGT „Bayerisches Bier” kaubamärgi „Bavaria” kasutamist ning seeläbi eristab nimetatud kaubamärgi omanikku kõikidest teistest ettevõtjatest kõnealuse kohtupraktika tähenduses.

46. Teiseks on võib olla veelgi olulisem märkida, et ehkki kaubamärk „Bavaria” on – koos kaubamärgiga „Høker Bajer” – eraldi

13 – Vt 15. juuli 1963. aasta otsus kohtuasjas 25/62: Plaumann vs. komisjon (EKL 1963, lk 107); 18. mai 1994. aasta otsus kohtuasjas C-309/89: Codorníu (EKL 1994, lk I-1853, punkt 20) ja 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores vs. nõukogu (EKL 2002, lk I-6677, punkt 36).

14 – Eespool 13. joonealuses märkuses viidatud Codorníu kohtuotsus, punktid 21 ja 22.

esile tõstetud, kuivõrd sellele vaidlustatud määruse põhjendustes 3 ja 4 otseselt viidatakse, tuleb minu meelest arvesse võtta ka selle viite sisu: nimelt võib sealt välja lugeda, et nimetuse „Bayerisches Bier” registreerimine KGT-na ei avalda ebasoodsat mõju kaubamärgi „Bavaria” kasutamisele.

47. Sellest tulenevalt olen seisukohal, et Bavaria ja Bavaria Italia võis olla põhjendatud kahtlusi selle suhtes, kas määrus nr 1347/2001 koostoimes määrusega nr 2081/92 neid otseselt ja isiklikult puudutab, ning ei ole ilmne, et nende poolt EÜ artikli 230 alusel esitatud hagi oleks olnud vastuvõetav.<sup>15</sup>

48. Sellepärast pean esimest eelotsuse küsimust vastuvõetavaks.

15 – Peaksin lisama, et kui Euroopa Kohus tuvastab, et – arvestades käesoleva asja faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, mille puhul asjakohane määrus ise vähemalt väidetavalt viitab sellele, et vaidlusalune registreerimine ei pruugi Bavariat mõjutada – Bavaria oleks ikkagi pidanud esitama tühistamishagi, ning võtab seega suhteliselt piirava seisukoha aktide kehtivust puudutavate eelotsusetaotluste vastuvõetavuse suhtes, võib see julgustada tarbetute „ennetavate” tühistamishagide esitamist näiteks kaubamärgiomanike poolt, ning see ei teeniks ühenduses tõhusa õigusemõistmise huve.

## 2. Sisulised küsimused

a) Esimene allküsimus, mis käsitleb määruse nr 2081/92 õiguslikku alust

49. Selles küsimuses seab eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtluse alla määruse nr 2081/92 õiguspärasuse, arvestades ölle kuulumist selle määruse kohaldamisalasse. Et ölu on alkohoolne jook, ei saa seda käsitleda kui „toiduainet”, nagu seda on nimetatud määruses tehtud, ning seetõttu tulnuks ölu selle määruse kohaldamisalast välja jätta. Eelotsusetaotluse esitanud kohus seab määruse nr 2081/92 õiguspärasuse küsimärgi alla ka sel põhjusel, et kuna EÜ asutamislepingu I lisa loetelus ei ole ölut „põllumajandustoodete” hulgas mainitud, ei olnud EÜ artiklid 32 ja 37 asjakohased õiguslikud alused selle määruse vastuvõtmiseks.

i) Poolte peamised argumendid

50. Madalmaade valitsus, Bavaria ja Bavaria Italia jagavad esimeses allküsimuses väljendatud kahtlusi. Bavaria ja Bavaria Italia on seisukohal, et ölle hõlmamine „toiduainete” hulka on meelevaldne ja ebaõige ning ölu oleks tulnud määruse nr 2081/92 kohaldamisalast välja arvata samamoodi, nagu seda tehti veini puhul määruse artikli 1 lõike 1 teises lõigus. Nad lisavad, et määrused nr 2081/92 ja nr 1347/2001 ei puuduta ölut ainult möödaminnes. Bavaria ja Bavaria Italia sõnade kohaselt oleks määrus nr 2081/92

pidanud KGT-de kui intellektuaalomandiõiguste õiguslikust olemusest tulenevalt põhinema mitte EÜ artiklil 37, vaid EÜ artiklil 308 ja/või EÜ artiklil 94 ja 95.

põhjused ning kõiki alkohoolseid jooke välja arvata ei ole tarvis.

51. Bayerischer Brauerbund, komisjon ja nõukogu ning Saksamaa, Kreeka ja Itaalia valitsus vaidlustavad eelotsusetaotluse esitanud kohtu pakutud tõlgenduse ning jäävad seisukohale, et EÜ artikkel 37 oli õige õiguslik alus määruse nr 2081/92 vastuvõtmiseks. Lisaks ei ole Itaalia valitsus üldisemalt nõus sellega, et määruse nr 1347/2001 õiguspärasuse vaidlustamiseks võib seada kahtluse alla määruse nr 2081/92 õiguspärasuse.

53. Bayerischer Brauerbund, komisjon ja nõukogu ning Saksamaa ja Itaalia valitsus märgivad veel, et määruse nr 2081/92 esmane ehk tähtsaim eesmärk on EÜ artiklis 37 ettenähtu ning Euroopa Kohtu praktika kohaselt tuleb õiguslikuks aluseks võtta just see säte.

## ii) Hinnang

52. Saksamaa valitsuse ja nõukogu arvates on õlu toiduaine, kui lähtuda määruse (EÜ) nr 178/2002<sup>16</sup> artiklis 2 sätestatud mõiste „toit” määratlusest. Ka Saksamaa valitsus väidab sarnaselt Itaalia valitsusele, et määruse nr 2081/92 süsteemsel tõlgendamisel ilmneb, et vein ja piiritusjoogid arvati selle määruse kohaldamisalast välja muudel

54. Esiteks tuleb tagasi lükata seisukoht, et õlut ei tule käsitleda kui „toiduainet” ja seega ei saanud seda sellisena hõlmata määruse nr 2081/92 I lisaga. Selle seisukoha vastu ei räägi ainult õlle traditsiooniliselt oluline osa mitme liikmesriigi gastronoomias ja söömis-harjumustes, mida Tšehhi valitsus kohtuis-tungil rõhutas. Lisaks – nagu Saksamaa valitsus ja nõukogu on täheldanud – vastab õlu näiteks määruse nr 178/2002 artiklis 2 sätestatud mõiste „toit” määratlusele, mille kohaselt tähendab „toit” või „[toiduaine]”

16 – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toidu-ohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menet-lused (EÜT 2002, L 31, lk 1; ELT eriväljaanne 15/06, lk 463).



„töödeldud, osaliselt töödeldud või töötlemata ainet või toodet, mis on mõeldud inimestele tarvitamiseks või mille puhul põhjendatult eeldatakse, et seda tarvitavad inimesed”.

sätetatud ühise põllumajanduspoliitika ühe või mitme eesmärgi saavutamisele.<sup>17</sup>

55. Teiseks tuleks märkida, et sellest, et ühenduse seadusandja on otsustanud arvata määruse nr 2081/92 kohaldamisalast välja veini ja piiritusjoogid, nagu määruse artikli 1 lõikes 1 täpsustatud, ei saa järeldada, nagu puudunuks tal pädevus ühegi alkohoolse joogi ehk täpsemalt õlle hõlmamiseks selle määruse kohaldamisalaga. Määruse nr 2081/92 põhjendusest 8 nähtub selgelt, et vein ja piiritusjoogid jäeti määruse kohaldamisalast välja sellepärast, et need joogid olid juba hõlmatud spetsiaalsete ühenduse õigusaktidega, mis nägid ette kõrgema kaitstustaseme.

57. Samuti on kohtupraktikas välja kujunenud, et kui ühenduse meetme kontrollimise käigus selgub, et see taotleb kahte eesmärki või et sellega reguleeritakse kahte valdkonda ning üks neist on määratletav peamise või ülekaalukana, samas kui teine on üksnes kõrvalise tähtsusega, peab õigusaktil olema üksainus õiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.<sup>18</sup>

58. Samalaadset on Euroopa Kohus käesoleva kohtuasja omaga võrreldavas kontekstis sedastanud, et kui seadusandlik akt aitab kaasa EÜ artiklis 33 sätestatud ühise põllumajanduspoliitika ühe või mitme eesmärgi saavutamisele, tuleb see vastu võtta EÜ artikli 37 alusel, isegi kui selle akti sisuline kohaldamisala hõlmab peale nimetatud artiklis viidatud asutamislepingu lisas loetletud toodete ka muid, seal loetlemata tooteid.<sup>19</sup>

56. Kolmandaks nähtub väljakujunenud kohtupraktikast EÜ artikli 37 õiguslikuks aluseks võtmise osas, ehkki õlu ei kuulu EÜ asutamislepingu I lisas osutatud põllumajandustoodete hulka, et see artikkel on asjakohane õiguslik alus mis tahes õigusaktile, mis käsitleb asutamislepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete tootmist ja turustamist, millega aidatakse kaasa EÜ artiklis 33

17 – Selle kohta vt 23. veebruari 1988. aasta otsus kohtuasjas 68/86: Ühendkuningriik vs. nõukogu (EKL 1988, lk 855, punkt 14); 23. veebruari 1988. aasta otsus kohtuasjas 131/86: Ühendkuningriik vs. nõukogu (EKL 1988, lk 905, punkt 19); 16. novembri 1989. aasta otsus kohtuasjas C-131/87: komisjon vs. nõukogu (EKL 1989, lk 3743, punkt 28) ja 5. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-180/96: Ühendkuningriik vs. komisjon (EKL 1998, lk I-2265, punkt 133).

18 – Vt mh 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-338/01: komisjon vs. nõukogu (EKL 2004, lk I-4829, punkt 55); 17. märtsi 1993. aasta otsus kohtuasjas C-155/91: komisjon vs. nõukogu (EKL 1993, lk I-939, punktid 19 ja 21) ja 30. jaanuari 2001. aasta otsus kohtuasjas C-36/98: Hispaania vs. nõukogu (EKL 2001, lk I-779, punkt 59).

19 – Selle kohta vt 16. novembri 1989. aasta otsus kohtuasjas C-11/88: komisjon vs. nõukogu (EKL 1989, lk 3799, punkt 15) ja eespool 17. joonealuses märkuses viidatud otsus kohtuasjas Ühendkuningriik vs. komisjon, punktid 133 ja 134.

59. Sellest ilmneb, et määruse nr 2081/92 oleks saanud õiguspäraselt vastu võtta EÜ artikli 37 alusel, kuivõrd on selge, et selle määruse kohaldamisalaga on peamiselt hõlmatud asutamislepingu I lisas loetletud tooted ja ainult piiratud arvul muud tooted, nagu õlu, mida ei ole selles lisas mainitud. Seega ei sea see, et kõnealuses määruses viidatakse ka õllele, mida ei ole asutamislepingu I lisas mainitud, minu arvates iseenesest kahtluse alla EÜ artikli 37 võtmist määruse õiguslikuks aluseks, seda enam, et õlle tootmine ja turustamine aitavad selgelt kaasa ühise põllumajanduspoliitika eesmärkide saavutamisele.

60. Sellepärast asun seisukohale, et kehtetust käsitlev väide seoses määruse nr 2081/92 õigusliku alusega on alusetu.

b) Teine allküsimus, mis käsitleb määruse nr 2081/92 artikli 17 kehtivust

61. Teises allküsimuses küsib siseriiklik kohus sisuliselt seda, kas määruse nr 2081/92 artikkel 17 – mille alusel määrus nr 1347/2001 heaks kiideti – on kehtetu, sest selle artikliga ette nähtud kiirendatud registreerimismenetlus kujutab endast selgelt läbi-

paistvuse ja õiguskindluse põhimõtete rikkmist, kuna asjaomastele ettevõtjatele ei ole ette nähtud vastuväidete esitamise õigust.

i) Poolte peamised argumendid

62. Madalmaade valitsus ning Bavaria ja Bavaria Italia on seisukohal, et kehtetuse alused, millele on osutatud teises allküsimuses, on põhjendatud.

63. Bavaria ja Bavaria Italia viitavad erinevusele määruse nr 2081/92 artikli 17 ja artikli 7 vahel, milles on sõnaselgelt ette nähtud õigus esitada tavalises registreerimismenetluses vastuväiteid. Määruse nr 692/2003 põhjenduse 13 sõnastus sisaldab kaudset kinnitust selle kohta, et määruse nr 2081/92 artikkel 17 on kehtetu. Peale selle on nad seisukohal, et käesolevas asjas ei saa kohaldada kohtuasjas Kühne tehtud otsuses<sup>20</sup> väljendatud seisukohti, kuivõrd selles kohtuasjas oli asjaomastel kolmandatel isikutel olnud võimalus aktiivselt osaleda siseriiklikus menetluses, mille alusel Saksamaa valitsus registreerimistaotluse esitas.

20 – 6. detsembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-269/99 (EKL 2001, lk I-9517).

64. Bayerischer Brauerbund, komisjon ja nõukogu ning Saksamaa, Kreeka ja Itaalia valitsus vaidlustavad eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt välja pakutud tõlgenduse. Nad väidavad sisuliselt seda, et ehkki määruse nr 2081/92 artiklis 17 ei nähtud ette artiklile 7 vastavat vastuväidete esitamise õigust, on asjaomastel kolmandatel isikutel siiski vabadus esitada oma vastuväited liikmesriikide ametivõimudele, kes omakorda saavad need esitada määruse artikli 15 kohaselt asutatud regulatiivkomiteele, mida on käesolevas asjas pealegi ka tehtud. Samuti rõhutavad nad, et määruse nr 2081/92 artikkel 17 tunnistati kehtetuks peamiselt sel põhjusel, et see oli mõeldud ajutiseks ja selle mõju oli ammendunud.

65. Komisjon ja nõukogu märgivad, et Euroopa Kohus on korduvalt tunnustanud määruse nr 2081/92 artikli 17 õiguspärasust ning et selles sättes ette nähtud kord ei vii sisuliste registreerimistingimuste täidetuse kontrollimiseni ilma asjakohast hoolsust rakendamata – pigem vastupidi, nagu ilmneb käesolevast kohtuasjast. Nad lisavad, et määruse nr 692/2003 põhjenduses 13 on pelgalt sõnastatud teatavad tähelepanekud seoses raskustega, mis tekivad seetõttu, et määruse nr 2081/92 artikliga 17 ei ole ette nähtud mingisugust vastuväidete esitamise õigust: see aga ei heida siiski kahtlust nimetatud sätte õiguspärasusele.

ii) Hinnang

66. Vastupidi Madalmaade valitsuse ning Bavaria ja Bavaria Italia seisukohale saab kohtuotsusest Kühne jäeldada,<sup>21</sup> et Euroopa Kohus ei pidanud määruse nr 2081/92 artikliga 17 ette nähtud lihtsustatud registreerimise korda õigusvastaseks selle alusel, et see – erinevalt tavalisest menetlusest, millele kohaldub sama määruse artikkel 7 – ei võimaldanud huvitatud kolmandatel pooltel esitada vastuväiteid registreerimisettepanekute suhtes.

67. Nimetatud kohtuasjas tegi Euroopa Kohus kindlaks, et hoolimata viitest sellele, et lihtsustatud registreerimise kord ei näe ette kolmandate isikute õigust esitada registreerimisettepanekute suhtes vastuväiteid, on selle korra kohaldamine õiguspärane ka siis, kui kolmandad isikud on esitanud siseriiklikul tasandil vastuväiteid asjaomase tähise registreerimise suhtes.<sup>22</sup> Sellega seoses kinnitas Euroopa Kohus samuti, et vastuväiteid, mida võivad esitada kolmandad isikud, kes on seisukohal, et registreerimine või registreerimistaotlus rikub nende õigusi, tuleb tõepoolest arvestada siseriiklikul tasandil.<sup>23</sup>

68. Nagu Saksamaa valitsus on märkinud, oli ka teiste liikmesriikide huvitatud isikutel võimalus esitada Saksamaa – või oma liikmesriigi – ametiasutustele vastuväiteid

21 – Viidatud eespool 20. joonealuses märkuses.

22 – Selle kohta vt eelkõige kohtuotsuse punktid 35 ja 40.

23 – Selle kohta vt kohtuotsuse punktid 41, 57 ja 58.

kõnesoleva KGT registreerimise suhtes, kuigi lihtsustatud korra kohaldamise õiguspärasus ei olene siiski – nagu kohtuotsusest Kühne nähtub – sellest, kas kolmandad isikud seda võimalust tegelikult kasutavad.<sup>24</sup>

ühenduse seadusandja on lisanud seda sätet muutva ühenduse õigusakti põhjendustesse selleteemalise osutuse.

69. Peale selle ilmneb Euroopa Kohtule antud teabest, et Bavaria oli määruse nr 1347/2001 vastuvõtmiseni viinud seadusandliku menetluse raames tegelikult võimalus teatada komisjonile Madalmaade ametiasutuste kaudu oma seisukohad ning esitada selleteemalisi üksikasjalikke märkusi.

71. Sellest tulenevalt on määruse nr 2081/92 artikli 17 kehtivuse suhtes esitatud vastuväide alusetu.

c) Kolmas, neljas ja viies allküsimus, mis käsitlevad võimalikku menetlusnõuete täitmata jätmist

70. Selles osas, mis puudutab lihtsustatud korra kaotamist määrusega nr 692/2003 ning kõnealuse määruse põhjendust 13, kus sellele kaotamisele viidatakse, olen nõukogu ja komisjoniga ühte meelt, et kõnesolevat põhjendust ei saa pidada ühenduse seadusandja „kinnituseks” selle kohta, et kaotatav kord oli õigusvastane. Esiteks saab seda põhjendust tõlgendada lihtsalt kui nentimist, et kõnesolev kord valmistab muret seoses õiguskindluse ja läbipaistvusega, mis ei tähenda, et see oleks sellepärast õigusvastane. Teiseks ei sõltu ühenduse teisese õiguse sätte, nagu määruse nr 2081/92 artikli 17 õiguspärasus ega õigusvastasus kuidagi sellest, kas

72. Nendes küsimustes, mida on kohane käsitleda koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada esiteks seda, kas tähis „Bayerisches Bier” vastas määruse nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud lihtsustatud korra kohaldamiseks ette nähtud tingimustele, st kas kõnealune tähis oli registreerimistaotluse esitamise ajal taotluse esitanud liikmesriigis „seaduslikult kaitstud” või „kasutamise käigus kehtestatud”. Teiseks tahab eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas määrus nr 1347/2001 on kehtetu, arvestades, et KGT „Bayerisches Bier” registreerimise eeltingimused ei leidnud nõuetekohast uurimist Saksamaa valitsuse ega komisjoni poolt ning tähise registreerimise taotlust ei esitatud tähtaegselt.

24 – Vt kohtuotsuse punkt 40.

i) Poolte peamised argumendid

73. Madalmaade valitsus ning Bavaria ja Bavaria Italia on seisukohal, et ükski määruse nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud tingimustest ei olnud täidetud ning määrus nr 1347/2001 on kehtetu nendel alustel, millele osutab eelotsusetaotluse esitanud kohus.

74. Selles osas, mis puudutab tingimust, et nimetus oleks „seaduslikult kaitstud“, märgivad Bavaria ja Bavaria Italia, et registreerimistaotluse esitamise ajal ei olnud Saksamaal kehtivat süsteemi, mis oleks konkreetsest reguleerinud geograafiliste tähiste seaduslikku kaitset. Nad täpsustavad, et määruse nr 2081/92 artikli 17 tähenduses seaduslikuks kaitseks ei saa pidada kõlvatut konkurentsi käsitlevaid õigusnorme ega Bayerischer Brauerbundi nimele registreeritud kollektiivkaubamärke ega ka kahepoolseid geograafiliste tähiste kaitse kokkuleppeid, mis on sõlmitud Saksamaa ja Prantsusmaa (1960), Itaalia (1963), Kreeka (1964), Šveitsi (1967) ja Hispaania (1970) vahel.<sup>25</sup>

25 – Prantsusmaa: *Bundesgesetzblatt* (edaspidi *BGBL*) 1961 II, lk 23 (8. märtsi 1960. aasta kokkulepe, *United Nations Treaty Series* (edaspidi „*UNTS*“) 1969 II, nr 2064, vol. 747, lk 2); Itaalia: *BGBL* 1965 II, lk 157 (23. juuli 1963. aasta kokkulepe, *UNTS* 1967 II, nr 1815); Kreeka: *BGBL* 1965 II, lk 177 (16. aprilli 1964. aasta kokkulepe, *UNTS* 1972 II, nr 564, vol. 609, lk 27); Šveits: *BGBL* 1969 II, lk 139, ja *BGBL* 1965 II, lk 157 (7. märtsi 1967. aasta kokkulepe) ja Hispaania: *BGBL* 1972 II, lk 110 (11. septembri 1970. aasta kokkulepe, *UNTS* 1995 II, nr 492, vol. 992, lk 87).

75. Selles osas, mis puudutab tingimust, et nimetus oleks „kasutamise käigus kehtestatud“, märgivad Bavaria ja Bavaria Italia, et tähis „Bayerisches Bier“ ei ole kunagi tähistanud eraldi toodet, vaid märgib hoopis mis tahes tüüpi õlut, mis on toodetud Baieris, olgugi et nende õllede omadused suuresti varieeruvad.

76. Bavaria ja Bavaria Italia lisavad, et registreerimise põhjenduseks esitatud märkusi ja nendes sisaldunud sisulisi tähelepanekuid arvestades oli registreerimistaotlus selgelt alusetu ning seega oli nii Saksamaa valitsuse kui ka komisjoni poolt läbi viidud kontrolli raames määruse nr 2081/92 tingimuste täidetuse suhtes selgelt toime pandud viga. Bavaria ja Bavaria Italia väidavad selles osas, et algses taotluses viidati üldiselt kõikidele Baieris toodetavatele õlletüüpidele, eristamata neid muudest õlledest, ning et määruses nr 1347/2001 esitatud põhjendused ei ole asjakohased.

77. Lõpuks jäävad Bavaria ja Bavaria Italia seisukohale, et registreerimistaotluse muudatused, mis tehti pärast määruse nr 2081/92 artikliga 17 ette nähtud tähtaja möödumist, on olulised ning seetõttu on põhjust järeldada, et seda taotlust ei esitatud tähtaegselt.

78. Bayerischer Brauerbund, komisjon, nõukogu ning Saksamaa, Kreeka ja Itaalia valitsus asuvad vastupidisele seisukohale, väites sisuliselt seda, et määruse nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud tingimused on käesolevas asjas täidetud, arvestades eespool mainitud kahepoolseid kokkuleppeid ning Saksamaa valitsuse esitatud dokumente. Nõukogu ja Itaalia valitsus märgivad, et igal juhul on liikmesriikide pädevuses hinnata, kas tähis on seaduslikult kaitstud või kasutamise käigus kehtestatud. Teiseks on argumendid KGT registreerimise eeltingimuste uurimise ja registreerimistaotluse esitamise tähtja möödumise kohta alusetud, sest taotlus vaadati läbi nõuetekohase hoolsusega ja registreerimistaotlus esitati tähtaegselt. Komisjon märgib selles suhtes, et määruse nr 2081/92 artikli 4 lõikes 2 loetletud tehnospetsifikaadi olulisi elemente ei ole kunagi muudetud.

80. Seoses algse taotluse hilisema muutmisega, millele eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab, ja teabevahetusega komisjoni ja Saksamaa ametiasutuste vahel pärast kuuekuulise tähtja möödumist, tuleks meenutada, et Euroopa Kohus märkis Kühne kohtuasjas – mis samuti puudutas Saksamaa valitsuse esitatud taotlust –, et „erinevalt määruse nr 2081/92 artiklist 5, kus on selgelt sätestatud, et tavalise korra kohaselt peab registreerimistaotlusega kaasas olema spetsifikaat, piirdub artikkel 17 nõudega, et liikmesriigid teataksid komisjonile, milliseid oma seaduslikult kaitstud nimetusi või – kaitsesüsteemita liikmesriikide puhul – kasutamise käigus kehtestatud nimetusi nad soovivad registreerida”. Euroopa Kohus järeldas, et nendel asjaoludel ei saa määruse nr 2081/92 artiklit 17 „tõlgendada selliselt, et liikmesriigid on selle kohaselt kohustatud esitama kuuekuulise tähtja jooksul spetsifikaadi ja teiste asjakohaste dokumentide lõplikud versioonid, nii et algselt esitatud spetsifikaadi mis tahes muutmine viiks tavalise korra kohaldamiseni”.<sup>26</sup>

## ii) Hinnang

79. Seoses määruse nr 2081/92 artiklis 17 ette nähtud kuuekuulise tähtja järgimise küsimusega, mida tuleks käsitleda kõigepealt, tuleb kohe algul märkida, et pooled on ühel meelel selles, et Saksamaa valitsus esitas algse taotluse komisjonile 20. jaanuaril 1994, seega enne, kui kõnealune tähtaeg 26. jaanuaril 1994 lõppes.

81. Seega otsustas Euroopa Kohus nimetatud kohtuasjas, et kõnealused muudatused,<sup>27</sup> mis tehti pärast kuuekuulise tähtja möödumist, ei muutnud lihtsustatud korra kohaldamist õigusvastaseks.<sup>28</sup>

26 – Vt eespool 20. joonealuses märkuses viidatud Kühne kohtuotsus, punkt 32.

27 – Need muudatused puudutasid päritolunimetuse asemel geograafilise tähisena registreerimist, hõlmata ala ulatust ning väljastpoolt seda ala pärineva tooraine sisalduse lubatava suuruse muutmist. Vt selle kohta kohtujurist Jacobsi 6. detsembri 2001. aasta ettepanek kõnealuses kohtuasjas, millele on viidatud eespool 20. joonealuses märkuses, ettepaneku punktid 40 ja 44.

28 – Vt kohtuotsuse punktid 33 ja 34.

82. Seda arvestades ning pidades meeles seda täpsuse ja täielikkuse taset, mida saab liikmesriikidelt realistlikult oodata seoses algse taotluse esitamisega määruse nr 2081/92 artiklis 17 ette nähtud kuuekuulise perioodi jooksul, ei tundu, nagu oleksid käesolevas asjas Saksamaa valitsuse poolt esitatud registreerimistaotluse ja seda täiendavate dokumentide ja teabe muudatused, mis eelkõige puudutasid taotlusega seotud õllesorte, oluliselt muutnud algse taotluse eset nii, et registreerimismenetlus oleks muutunud õigusvastaseks.

83. Eriti tuleks selles osas märkida, et registreerimismenetluse ajal ei muudetud tootespetsifikaadi olulisi elemente, nagu toote nimetust ja geograafilist tähist „Bayerisches Bier”, toote kirjeldust ja geograafilise ala määratlust.

84. Sellepärast järelتان, et tähise „Bayerisches Bier” registreerimise taotlust ei tule pidada selliseks, mis on esitatud väljaspool määruse nr 2081/92 artiklis 17 ette nähtud tähtaega.

85. Selleks et hinnata, kas teised eelotsuse taotluse esitanud kohtu poolt seoses lihtsus-  
tatud korra menetlusnõuete täitmisega tõstatatud alused on põhjendatud, on asjakohane meenutada määrusega nr 2081/92 sisse seatud

registreerimissüsteemi pädevuse ja kohustuste jaotust asjaomase liikmesriigi ja komisjoni vahel, mida Euroopa Kohus Kühne kohtuasjas kirjeldas.<sup>29</sup>

86. Kõnealuse süsteemi kohaselt on asjaomane liikmesriik nii tavalise kui ka lihtsustatud menetluse korral pädev kontrollima määruses nr 2081/92 sätestatud tingimustest lähtudes registreerimistaotluse põhjendatust ning – kui ta peab nimetatud määruse nõudeid täidetuks – edastama taotluse komisjonile. Seejärel viib komisjon läbi ainult „lihtsa formaalse uurimise”, et kontrollida nende nõuete täidetust.<sup>30</sup>

87. Euroopa Kohus tõi niisuguse pädevuse jaotuse süsteemi põhjenduseks ennekõike selle, et registreerimine eeldab teatava arvu tingimuste täidetuse kontrolli, mis omakorda eeldab küllalt üksikasjalikke teadmisi asjaomase liikmesriigiga seotud küsimuste kohta, mille kontrollimiseks on kõige paremad võimalused selle liikmesriigi ametiasutustel.<sup>31</sup>

29 – Viidatud eespool 20. joonealuses märkuses, punktid 50-54.

30 – Vt eespool 20. joonealuses märkuses viidatud Kühne kohtuotsus, punkt 52.

31 – Vt selle kohtuotsuse punkt 53.

88. Seoses sellega – kuivõrd eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab kõigepealt sellele, et Saksamaa valitsus võis jätta enne taotluse esitamist nõuetekohaselt uurimata, kas tähise „Bayerisches Bier” registreerimise tingimused on täidetud – piisab märkimisest, et registreerimistaotluse õiguspärasus on siseriikliku kohtu otsustada.<sup>32</sup>

tekohaselt ei uuritud, minu arvates selgelt alusetu.

89. Teiseks tuleb küsimuses, kas komisjon täitis käesolevas asjas nõuetekohaselt oma ülesande kontrollida määruses nr 2081/92 sätestatud registreerimistingimuste täidetust, märkida, et kohtutoimikus ei ole materjali, mis võiks üldiselt viidata sellele, et komisjon ei täitnud oma kohustust viia läbi nõuetekohane formaalne uurimine. Vastupidi: nagu komisjon ja nõukogu õigesti toonitavad, registreeriti vaidlusalune tähis alles pärast pikka, seitsmeaastast menetlust ning ulatuslikku arutelu ja hinnangu andmist teemal, kas eri registreerimistingimused on selles asjas täidetud. Ses suhtes tuleks samuti märkida, et määruse nr 1347/2001 põhjendusest 1 nähtuvalt taotleti lisateavet tagamaks, et tähise „Bayerisches Bier” registreerimine on kooskõlas määruse nr 2081/92 artiklitega 2 ja 4.

91. Lõpuks tuleks seoses eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusega selle kohta, kas tähis „Bayerisches Bier” oli „seaduslikult kaitstud nimetus” või „kasutamise käigus kehtestatud”, nagu määruse nr 2081/92 artikkel 17 nõuab, jällegi märkida, et see hinnang on asjaomase liikmesriigi pädevate asutuste anda ning selle põhjal võib komisjon seejärel – kui selles ei ilmne selget viga – asuda tähist registreerima.<sup>33</sup>

90. Sellepärast on üldine kriitika, mille kohaselt määruse nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud registreerimise eeltingimuste täidetust nõue-

92. Selles osas tuleb käesolevas asjas märkida, et kuivõrd Bavaria ja Bavaria Italia märgivad, et Saksamaal puudus süsteem konkreetset geograafiliste tähist seadusliku kaitse tarvis või vähemalt samalaadse mõju või eesmärgiga süsteem, põhineb nende seisukoht minu arvates ebaõigel või vähemalt liigkitsal arusaamal määruse nr 2081/92 artikli 17 lõikest 1. Tuleb arvestada, et sel ajal, kui

32 – Selle kohta vt eespool 20. joonealuses märkuses viidatud Kühne kohtuotsus, punktid 57 ja 58.

33 – Selle kohta vt eespool 20. joonealuses märkuses viidatud Kühne kohtuotsus, eriti punkt 60.



määrusega nr 2081/92 sisse seatud ühenduse kaitsesüsteem jõustus, puudus mitmes liikmesriigis, sealhulgas Saksamaal sedalaadi süsteem päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitseks.<sup>34</sup> Sellepärast ei tohiks mõisteid „seaduslikult kaitstud nimetus” ja „kasutamise käigus kehtestamine” tõlgendada kitsalt, sest mis tahes tõlgenduse tulemusel peaks liikmesriikidel olema erinevatest õigus-traditsioonidest hoolimata võimalik taotleda nimetuste ja tähiste registreerimist lihtsustatud korra kohaselt.

seaduslik kaitse ja nimetuse kasutamine ei pea tingimata olema teineteist välistavad kontseptsioonid, eriti kuna nimetuse kasutamine võib teatavates süsteemides kujutada endast seadusliku kaitse eeltingimust.

93. Seda arvestades nõustun Saksamaa valitsusega, et registreerimistaotluses viidatud viis kahepoolset kokkulepet tähise „Bayerisches Bier” kaitse kohta oleksid ise piisavad selleks, et luua Saksamaal selle tähise seaduslik kaitse lihtsustatud korra kohaldamise eesmärgil.

95. Sellepärast võis komisjon õigustatult eeldada, et tähis „Bayerisches Bier” vastab seadusliku kaitstuse või kasutamise käigus kehtestatud tingimustele nii, et selle registreerimine määruse nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud lihtsustatud korra alusel oli põhjendatud.

94. Peale selle näib igal juhul olevat nii, et komisjon tegi nende kokkulepete, mitmesuguste nimetust „Bayerisches Bier” sisaldavate õllemarkide ja teatavate Saksamaa valitsuse poolt talle esitatud trükiste põhjal järelduse, et tegemist on kasutamise käigus kehtestatud nimetusega; selle järelduse saab minu arvates teha õigustatult või vähemalt ilma selgelt eksimata. Selles osas tuleks lisada, et nimetuse

96. Sellest tulenevalt tuleb järeldada, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt mainitud alused seoses määruse nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud lihtsustatud korra kohaldamise tingimuseks olevate menetlusnõuete võimaliku täitmata jätmisega ei ole põhjendatud.

34 – Vt eespool 20. joonealuses märkuses viidatud Kühne kohtuotsus, punkt 33; sellega seoses vt samuti 25. oktoobri 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-465/02 ja C-466/02: Saksamaa ja Taani vs. komisjon (EKL 2005, lk I-9115, punkt 98).

d) Kuues ja seitsmes allküsimus, mis käsitlevad määruse nr 2081/92 artikli 2 lõike 2 punktis b, artikli 3 lõikes 1 ja artikli 17 lõikes 2 sätestatud sisuliste nõuete võimalikku järgimata jätmist

tegureid, endast määruse nr 2081/92 artikli 2 lõike 2 punkti b rikkumist. Teiseks ei ole olemas otsest seost kõnealuse õlle kvaliteedi, maine või muu omaduse ja selle geograafilise päritolu (Baieri) vahel.

97. Nendes allküsimustes, mida on kohane käsitleda koos, küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt seda, kas nimetuse „Bayerischer Bier” KGT-na registreerimine võis olla kehtetu, kuivõrd tegelikkuses on see tähis „üldnimetus”, mille puhul ei esine kohtuotsuse Warsteiner<sup>35</sup> tähenduses „otsest seost” erilise kvaliteedi, maine või muu omaduse ja konkreetse geograafilise päritolu (Baierimaa) vahel, mistõttu see ei vasta määruse nr 2081/92 artikli 2 lõike 2 punktis b, artikli 3 lõikes 1 ja artikli 17 lõikes 2 sätestatud sisulistele tingimustele.

100. Edasi väidavad Bavaria ja Bavaria Italia, et tähise „Bayerisches Bier” üldisus tulenes põhjakäärimisel põhineva Baieri tootmismetodi laialdasest kasutamisest. Üks asjaoludest, mis sellele kinnitust annavad, on see, et kogu maailmas, sealhulgas Saksamaal kasutavad äriühingud sõna „Bavaria” või selle muukeelseid versioone kui nimetuste, kaubamärkide ja etikettide osa, ning vähemalt kolmes liikmesriigis (Taani, Rootsi ja Soome) on see õlle sünonüüm.

i) Poolte peamised argumendid

98. Madalmaade valitsus ning Bavaria ja Bavaria Italia on seisukohal, et käesolevates allküsimustes esitatud kehtetuse alused on põhjendatud.

101. Bayerischer Brauerbund, komisjon ja nõukogu ning Saksamaa, Kreeka ja Itaalia valitsus vaidlustavad eelotsusetaotluse esitatud kohtu poolt välja pakutud tõlgenduse.

99. Bavaria ja Bavaria Italia nendivad kõigepealt, et kuna Baieri on „riik”, kujutab endast sama nime registreerimine KGT-na olukorras, kus ei ole seda õigustavaid erilisi

102. Konkreetset määruse nr 2081/92 artikli 2 lõike 2 punktis b sätestatud tingimuste kohta märgib komisjon esiteks, et

<sup>35</sup> – 7. novembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-312/98 (EKL 2000, lk I-9187).

nende tingimuste täidetuse kontrollimine on asjaomase liikmesriigi pädevuses ning komisjoni ja nõukogu poolt läbi viidav kontroll on perifeerne ja piirdub selgete vigade puudumise kindlakstegemisega.

ii) Hinnang

103. Nagu Bayerischer Brauerbund, komisjon, nõukogu ning Saksamaa ja Itaalia valitsus märgivad, oli nimetuse „Bayerisches Bier” KGT-na registreerimist õigustanud määrav tegur määruse nr 1347/2001 kohaselt mitte ölle kvaliteet ega muud omadused, vaid selle maine. Liati on selge, et „riik” tähendab liikmesriiki või kolmandat riiki, mitte piirkonda.

104. Kõnealuse nimetuse üldisuse osas jagavad need menetlusse astujad seisukohta, et eelotsusetaotlus ei sisalda teavet, mis võiks määruse nr 1347/2001 põhjendustes esitatud põhjenduskäigu kummutada. Itaalia valitsus lisab, et see on küsimus, mida saab tõstatada üksnes registreerimismenetluse käigus ja igal juhul ei ole Bavaria ja Bavaria Italia tõendanud, et kõnealune nimetus oli registreerimistaotluse esitamise ajaks muutunud üldnimetuseks. Bayerischer Brauerbund väljendab seisukohta, et tegu on faktiküsimusega, mille hindamine ei kuulu Euroopa Kohtu pädevusse eelotsusetaotluse menetlemise raames. Saksamaa valitsus jällegi osutab eespool punktis 74 viidatud kahepoolsetele kokkulepetele kui tõenditele selle kohta, et kõnesolev nimetus ei ole üldine.

105. Kõigepealt tuleks märkida, et ehkki lihtsustatud korras registreerimine eeldab nimetuse vastavust määruse nr 2081/92 sisulistele nõuetele, mis tulenevad sama määruse artikli 2 lõike 2 punktis b sätestatud geograafilise tähise mõiste määratlusest ning selle määruse artikli 3 lõikes 1 ja artikli 17 lõikes 2 sätestatud keelust registreerida selliseid nimetusi, mis on üldnimetused või on muutunud üldnimetuseks,<sup>36</sup> ning ehkki komisjonil on kohustus enne registreerimist kontrollida nimetuse vastavust nendele nõuetele,<sup>37</sup> peab nende küsimuste sisu kohtulik kontroll siiski jääma teatavates aspektides piiratuks.

106. Sellised piirangud tulenevad ühelt poolt juba eespool mainitud asjaolust, et komisjonil lasub kohustus kontrollida vastavust määruse nr 2081/92 sisulistele nõuetele võib ise olla asjaomase liikmesriigi ja komisjoni vahelise

36 – Selle kohta vt mh 16. märtsi 1999. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-289/96, C-293/96 ja C-299/96: Taani, Saksamaa ja Prantsusmaa vs. komisjon (EKL 1999, lk I-1541, punkt 92).

37 – Selles suhtes vt käesoleva ettepaneku punkt 86 ning eespool 36. joonealuses märkuses viidatud otsus kohtuasjas Taani, Saksamaa ja Prantsusmaa vs. komisjon, eriti selle kohtuotsuse punkt 54.

pädevuse jaotuse tulemusel piiratud, niivõrd kui selline kontroll eeldab üksikasjalikke teadmisi küsimuste kohta, mille kontrollimiseks on kõige paremad võimalused asjaomase liikmesriigi ametiasutustel.<sup>38</sup>

109. Selles osas, mis puudutab määruse nr 2081/92 artikli 2 lõike 2 punkti b järgimist, nõuab nimetatud artikkel esiteks otsese seose olemasolu toote erilise kvaliteedi, maine või muu omaduse ja toote geograafilise päritolu vahel.<sup>40</sup>

107. Teiselt poolt – ja sel määral, mil vajalik registreerimise tingimuseks olevate sisuliste nõuete täidetuse hindamine on tõepoolest komisjoni pädevuses – tuleb märkida, et kui niisuguse hindamisega võib selgelt kaasneda keerukaid ja faktitundlikke määranguid – millega on iseäranis tegu küsimuse puhul, kas teatav nimetus on liikmesriikides üldnimetusena kasutusel või mitte –, peaks komisjonil tegelikult olema teatav kaalutusõigus.<sup>39</sup>

110. Nagu komisjon ja nõukogu on selgitanud, tehti otsus registreerida nimetus „Bayerisches Bier” vastavalt esitatud spetsifikaadile KGT-na ennekõike maine põhjal, mis nende meelet üldiselt seostub Baierimaalt pärit õllega.

108. Seda arvestades ei arva ma, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud argumentidest määruse nr 2081/92 sisuliste nõuete kohta järelduks, et nimetuse „Bayerisches Bier” registreerimist määrusega nr 1347/2001 tuleks pidada kehtetuks.

111. Nimelt leidis komisjon registreerimise ajal, et Baierimaal toodetud õlle eriline maine tuleneb Baierimaa kauaaegsest õllepruulimise tavast ja varakult tarvitusele võetud abinõudest, mille eesmärk on tagada teatav toodangukvaliteet, millest annab tunnistust näiteks 1516. aastast pärit Saksa „Reinheitsgebot”. Minu arvates saab sellise järelduse teha õigustatult.

38 – Selle kohta vt käesoleva ettepaneku punktid 85–87 ning eespool 20. joonealuses märkuses viidatud Kühne kohtuotsus, punktid 50–54, 59 jj.

39 – Selle kohta vt ühenduse õiguse eri valdkondi käsitlev kohtupraktika, mis seondub ühenduse institutsioonide pädevuse teostamisega küsimustes, mis eeldavad keerukaid majanduslikke ja/või sotsiaalseid hinnanguid: mh 14. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-99/99: Itaalia vs. komisjon (EKL 2000, lk I-11535, punkt 26); 19. novembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-150/94: Ühendkuningriik vs. nõukogu (EKL 1998, lk I-7235, punkt 49); 12. märtsi 2002. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-27/00 ja C-122/00: Omega Air (EKL 2002, lk I-2569, punkt 65); 12. oktoobri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-87/00: Nicoli vs. Eridania (EKL 2004, lk I-9397, punkt 37); 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-372/97: Itaalia vs. komisjon (EKL 2004, lk I-3679, punkt 83) ja 6. mai 1997. aasta otsus kohtuasjas C-169/95: Hispaania vs. komisjon (EKL 1997, lk I-135, punkt 34).

40 – Vt eespool 35. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Warsteiner, punkt 43, ja 7. mai 1997. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-321/94-C-324/94: Pistre jt (EKL 1997, lk I-2343, punkt 35).

112. Niivõrd kui eelotsusetaotluse esitanud kohus samuti märkis, et praegu ei ole turul toodet nimetusega „Bayerischer Bier”, millele oleks niisugune otsene seos päritoluga, vaid on lai valik mitmesuguseid õllesid, mida seostab omavahel ainult see, et need on toodetud Baieri pruulikodades, näib see vastuväide põhinevat KGT olemuse väärarvamisel ning KGT ja kaubamärgi teataval segiajamisel. KGT registreerimise suhtes on määrav mitte see, kas teatavat tüüpi või marki õlle eriline kvaliteet, maine või muu omadus on omistatav selle õlle geograafilisele päritolule, vaid see, kas joogi „õlu” ja asjaomase geograafilise päritolu vahel saab tuvastada sellise seose. Samuti ei ole KGT-d ette nähtud eristama teatavat toodet või tootjat, vaid seda võivad kasutada kõik tootjad mis tahes toodete suhtes – käesoleval juhul igasuguse õlle suhtes, mis on pärit asjaomasest geograafilisest piirkonnast ja mis vastab asjakohastele tootespetsifikatsioonidele.

113. Teiseks tuleneb määruse nr 2081/92 artikli 2 lõike 2 punktis b sätestatud mõiste „geograafiline tähis” määratlusest, et sellises tähises peab sisaldama „piirkonna, konkreetse koha või erandjuhtudel riigi nimetus”.

114. Ehkki vaidlusaluse KGT registreerimine võib olla erandjuhul võimalik ka siis, kui pidada Baierit „riigiks”, olen arvamisel, et see seisukoht, mida toetavad Bavaria ja Bavaria Italia ning Madalmaade valitsus, tuleb tagasi lükata. Baieri on liidumaa ja

seega üks Saksamaa Liitvabariigi föderaalne üksus, ning seda arvestades ei ole kohane – kuna on ilmne, et Saksamaa on üks riik – käsitleda ka Baierit kui riiki määruse nr 2081/92 artikli 2 lõike 2 punkti b tähenduses. Sellepärast tuleks Baierit sama sätte tähenduses pigem käsitleda „piirkonnana” – võiks lisada, et sellise piirkonnana, millel on iseäranis tugev kultuuriline identiteet ja eriomased tavad, milles on oma väljapaistev koht ka õllel.

115. Seega ei ilmne eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt edastatust, et tähise „Bayerisches Bier” registreerimine ei vastanud määruse nr 2081/92 artikli 2 lõike 2 punkti b nõuetele.

116. Mis puudutab küsimust, kas tähist „Bayerisches Bier” oleks tulnud käsitleda kui üldnimetust määruse nr 2081/92 artikli 3 lõike 1 ja artikli 17 lõike 2 tähenduses, tuleks meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb nimetuse üldisuse hindamisel „võtta arvesse asjaomase toote tootmiskohta nii selles liikmesriigis kui väljaspool seda, kelle taotlusel kõnealune nimetus registreeriti, asjaomase toote tarbimist ning seda, kuidas tarbijad kõnealust nimetust asjaomasel liik-

mesriigis ja väljaspool seda tajuvad, konkreet-  
selt asjaomast toodet puudutavate siseriiklike  
õigusaktide olemasolu ning nime kasutamist  
ühenduse õigusaktide kohaselt”.<sup>41</sup>

tamise kohta, et hinnata, kas see on oma  
olemuselt üldnimetus või mitte, pidades  
silmas olukorda kogu ühenduses.

117. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt  
käsitlust leidnud argumendi osas, mille koha-  
selt vaidlusalust tähist on ajalooliselt – alates  
19. sajandist – kasutatud põhjakäärimis-  
põhineva erilise tootmismeetodi kohta, mis  
on pärit Baierist, kuid levinud üle kogu  
Euroopa, tuleks esiteks täpsustada, et isegi  
kui see nii oli – niisamuti kui tooteid algselt  
teatava piirkonnaga ühendanud nimetus võib  
aja jooksul muutuda üldnimetuseks –, on  
võimalik, et varasemaid üldnimetusi võidakse  
taaskasutada toote geograafilise tähisena,  
nagu see komisjoni ja nõukogu sõnade  
kohaselt juhtus tähisega „Bayerisches Bier”  
pärast 1940. aastat.

119. Ehkki viis liikmesriiki on, nagu Bavaria ja  
Bavaria Italia rõhutasid, tööpoolest märkinud,  
et kõnealune nimetus või selle tõlked võivad  
olla muutunud vastavas liikmesriigis üldni-  
metuseks, tegi komisjon pärast talle esitatud  
tõendite hindamist kindlaks, et ainult Taanis  
on sõnad „bajersk” ja „bajer” muutumas olut  
üldiselt tähistavaks nimetuseks.

120. See komisjoni tuvastus, mille kohaselt  
on nimetusega „Bayerisches Bier” seotud  
sõnad muutumas ühes liikmesriigis üldnime-  
tuseks ja mis põhineb niisuguste tõendite  
hindamisel, milles minu arvates ei ole selgeid  
vigu, ei välista iseenesest, et see nimetus võiks  
olla määruse nr 2081/92 artikli 3 lõike 1 ja  
artikli 17 lõike 2 kohaselt registreerimis-  
kõlblik.<sup>42</sup>

118. Selles osas on komisjon lisaks  
märkinud – ja ilmneb ka määruse  
nr 1347/2001 põhjendusest 5 –, et komisjon  
kutsus kõiki liikmesriike esitama teavet nime-  
tuse „Bayerisches Bier” või selle osade kasu-

121. Seega ei kinnita eelotsusetaotluse esita-  
nud kohtu osutatud tegurid järeldust, et tähise

41 – Vt 26. veebruari 2008. aasta otsus kohtuasjas C-132/05:  
komisjon vs. Saksamaa (EKL 2008, lk I-957, punkt 53) ning  
eespool 34. joonealuses märkuses viidatud otsus kohtuasjas  
Saksamaa ja Taani vs. komisjon, punktid 76-99.

42 – Seoses sellega vt eespool 34. joonealuses märkuses viidatud  
otsus kohtuasjas Saksamaa ja Taani vs. komisjon, punktid  
75-84.

„Bayerisches Bier” registreerimine oli vastuolus kõnealuse määruse artikli 3 lõikes 1 ja artikli 17 lõikes 2 sätestatud keeluga registreerida nimetusi, mis on üldnimetused või on muutunud üldnimetusteks, või et komisjon ületas selle registreerimistingimuse täitmise hindamisel oma kaalutluspädevust.

122. Sellest tulenevalt ei ole kuuendas ja seitsmendas allküsimuses osutatud kehtetuse alused põhjendatud.

e) Kaheksas allküsimus, mis käsitleb määruse nr 2081/92 artikli 14 lõikes 3 sätestatud sisuliste nõuete võimalikkude täitmata jätmist

123. Selles küsimuses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada sisuliselt seda, kas tähise „Bayerisches Bier” registreerimisest oleks tulnud määruse nr 2081/92 artikli 14 lõike 3 kohaselt keelduda, kuna Bavaria kaubamärkide „mainet ja tuntust” ning senise kasutamise aega arvesse võttes võib tähis „Bayerischer Bier” „eksitada tarbijat toote tegeliku määratluse osas”.

i) Poolte peamised argumendid

124. Madalmaade valitsus ning Bavaria ja Bavaria Italia on seisukohal, et sellele küsimusele tuleks vastata jaatavalt.

125. Bavaria ja Bavaria Italia väljendavad seisukohta, et see küsimus on tihedalt seotud teise küsimusega, mis puudutab KGT „Bayerisches Bier” kooseksisteerimist kaubamärgiga „Bavaria”. Nad väidavad, et kuna määruse nr 1347/2001 põhjenduses 3 ei tunnistata määruse nr 2081/92 artikli 14 lõike 3 tähenduses tarbijate eksitamise tõenäosust, tuleb jätta selline tõenäosus arvestamata ka eespool mainitud nimetuste kooseksisteerimise analüüsis ning sellest tulenevalt tuleks nende kooseksisteerimist lubada.

126. Bayerischer Brauerbund, komisjon, nõukogu ning Saksamaa, Kreeka ja Itaalia valitsus on seisukohal, et määruse nr 2081/92 artikli 14 lõikes 3 silmas peetud olukord ei ole seesama, milles on „Bayerisches Bier” ja „Bavaria”.

127. Komisjon ja nõukogu osutavad määruse nr 2081/92 artikli 14 lõikega 3 institutsioonidele jäetud laialdasele kaalutlusruumile. Koos

Saksamaa valitsusega toonitavad nad, et menetluse käigus kogutud teabe ja faktide põhjal ning arvestades sõna „Bavaria” või samalaadseid sõnu sisaldavate registreeritud kaubamärkide arvu, ei piisanud esitatud tõenditest – ka siis, kui ei saa välistada, et need märgid on omandanud kauaaegse ja intensiivse kasutamise tulemusel eristusvõime – selleks, et toetada järeldust, mille kohaselt tarbijad oleksid seostanud „Bavaria” tähist kandvad õlled (äriühingute) Bavaria ja Bavaria Italiaga, mitte Saksamaal asuva Baieri liidumaaga. Seda eelkõige seetõttu, et sel ajal turustati mitmeid seda nime kandvaid „Baieri” õllesid ja muid Baieri päritolu tooteid. Sellest lähtudes tuvastati saadaoleva teabe põhjal, et tähise „Bayerisches Bier” registreerimine tõenäoliselt ei eksita tarbijaid toote tegeliku määratluse osas.

## ii) Hinnang

128. Määruse nr 2081/92 artikli 14 lõige 3 on selgelt ette nähtud kaitsma registreerimise ajal olemasolevat kaubamärki, kuivõrd selles lõikes keelatakse päritolunimetuse või geograafilise tähise registreerimine, kui registreerimine võib eksitada tarbijat toote tegeliku määratluse osas. Mina saan sellest sättest aru nii, et selle eesmärk on seega hoida ära olukord, kus tarbija ajab KGT-d kandva toote segi vastavat kaubamärki kandva tootega.

129. Seda, kas see tõepoolest nii on, peab hindama ühenduse seadusandja, vastavalt selle sätte sõnastusele „[kaubamärgi] mainet ja tuntust ning kasutamise aega arvesse võttes”.

130. Käesolevas asjas – nagu nähtub määruse nr 1347/2001 põhjendusest 3 – järeldasid nõukogu ja komisjon, tunnistades nimetust „Bavaria” kui kehtivat kaubamärki, saadaval olnud faktide ja teabe põhjal seda, et nimetuse „Bayerisches Bier” KGT-na registreerimine ei eksita tarbijat toote tegeliku määratluse osas seoses kaubamärgiga „Bavaria”.

131. Selles suhtes tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohus ega ka käesoleva menetluse osalised, eriti Bavaria ja Bavaria Italia ega Madalmaade valitsus ei ole tegelikult esitanud mingeid tõendeid selle kohta, millises ulatuses kõnealune tuvastus võib ebaõige olla.

132. Sellepärast piisab märkimisest, et keegi ei ole vaidlustanud seda, et nimetus „Bavaria” on tuntud ja kinnistunud kaubamärk, mida on



kaua kasutatud, nagu Bavaria ja Bavaria Italia on ise rõhutanud. Komisjoni ja nõukogu märkustest nähtub samuti, et määruse nr 2081/92 artikli 14 lõike 3 tingimuste täidetuse hindamisel võtsid nad erilisel arvesse kaubamärgi Bavaria senise kasutamise aega ja intensiivsust ning eristusvõimet, mis see kaubamärk on vastavalt omandanud.

f) Järeldused seoses kehtivuse hindamisega

135. Kõike eespool esitatut arvestades tuleb asuda seisukohale, et hindamise käigus ei ole ilmnunud asjaolusid, millest võiks tuleneda määruse nr 1347/2001 või selle aluseks oleva määruse nr 2081/92 kehtetus.

133. Seda arvestades nähtub, et tuvastus, mille kohaselt geograafiline tähis „Bayerisches Bier” ja kaubamärk „Bavaria” ei ole niisuguses olukorras, millele määruse nr 2081/92 artikli 14 lõike 3 on mõeldud kohalduma, ei ole ebaõige ega ületa komisjoni ja nõukogu kaalutluspädevust selle küsimuse otsustamisel,<sup>43</sup> kui võtta arvesse, et mida suurem on kaubamärgi maine või tuntus ja seega ka eristusvõime, seda väiksem on tõenäosus, et tarbijad võivad sattuda eksitusse, pidades vastava KGT-ga toodet vastava kaubamärgiga tooteks.

## B. Teine küsimus

136. Oma teises küsimuses, mille eelotsuse-taotluse esitanud kohus esitab juhul, kui esimene küsimus tunnistatakse vastuvõetamatuks või põhjendamatuks, soovib ta teada sisuliselt seda, millist mõju võib nimetuse „Bayerisches Bier” KGT-na registreerimine avaldada varasematele kaubamärkidele, mis sisaldavad sõna „Bavaria”. Täpsemalt soovib ta teada, kas määrust nr 1347/2001 tuleb tõlgendada nii, et niisugune registreerimine ei tohi avalda kahjulikku mõju nende kaubamärkide kehtivusele ega kasutatavusele.

134. Sellest tulenevalt tuleb pidada põhjendamatuks kehtetuse alust, mis puudutab määruse nr 2081/92 artikli 14 lõike 3 võimaliku täitmata jätmist.

## 1. Poolte peamised argumendid

137. Bavaria ja Bavaria Italia on seisukohal, et KGT „Bayerisches Bier” koosseksisteerimine varasemate sõna „Bavaria” sisaldavate kauba-

43 – Selles suhtes vt käesoleva ettepaneku punktid 106 ja 107.

märkidega on määruse nr 1347/2001 põhjenduse 4 toimetel selgelt lubatud ja siseriiklikele kohtutele siduva mõjuga. Igal juhul tuleneb sama määruse põhjendustest 3 ja 4, et määruse nr 2081/92 artikli 14 lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

kohaldamine on siseriikliku kohtu pädevuses, ei saa põhjendatult väita, et ühenduse seadusandja tuvastus ei kehti nii ühenduse kui ka liikmesriikide suhtes. Igal juhul saavad siseriiklikud kohtud kohaldada artikli 14 lõiget 2 alles registreerimisjärgse aja suhtes.

138. Nad rõhutavad esiteks seda, et nimetatud kaubamärgid on kõnealuse KGT registreerimise kuupäevast varasemad, nagu ka sõna „Bavaria” kasutamine ärinimes. Teiseks kinnitasid kõnealuste kaubamärkide kehtivust ja heausksust, aga ka nende eksitavuse ohu puudumist nii määruse nr 1347/2001 ettevalmistamise ajal mitmetes dokumentides kui ka selle määruse põhjenduses 4 väljendatud eri ametiisikute seisukohad ning eespool mainitud kaubamärkides ja tähistes korduvad viited Madalmaadele kui õlle päritolumaale.

140. Samamoodi on määruse nr 2081/92 üldise loogikaga vastuolus see, et tähist „Bayerisches Bier” kaitstakse kui KGT-d, sest komisjon ja nõukogu ei ole leidnud vastuolu registreeritud „Bavaria” kaubamärkidega; kui aga siseriiklikud kohtud sellise vastuolu leiavad, antakse tähisele „Bayerisches Bier” kaitse „Bavaria” kaubamärkide kahjuks.

139. Madalmaade valitsus toetab Bavaria ja Bavaria Italia seisukohta ning märgib, et kogu registreerimismenetluse kestel toetasid komisjon ja Saksamaa valitsus registreeritud „Bavaria” kaubamärkide ja KGT „Bayerisches Bier” koosseksisteerimist, ning see kajastub nii toimikusse lisatud protokollides kui ka määruse nr 1347/2001 põhjenduses 4. Ka siis, kui määruse nr 2081/92 artikli 14 lõike 2

141. Bayerischer Brauerbund ja komisjon, aga ka Tšehhi, Saksamaa, Kreeka ja Itaalia valitsus seevastu osutavad, et igal juhul on siseriikliku kohtu pädevuses hinnata, kas määruse nr 2081/92 artikli 14 lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud, ning seega ka seda, kas „Bavaria” kaubamärkide kasutamine võib jätkuda.

142. Tšehhi valitsus märgib, et määruse nr 2081/92 artikli 14 lõigetel 2 ja 3 on eraldi eesmärgid, mida ei tohiks üheks liita. Artikli 14 lõike 3 täidetust tuleb hinnata enne registreerimist, artikli 14 lõige 2 aga käsitleb kaubamärgi kasutamist pärast registreerimist ning seega võib siseriiklik kohus selle alusel keelata varasema kaubamärgi kasutamise.

143. Komisjon väljendab seisukohta, et määrus nr 1347/2001 ei kajasta mingit kindlapiirilist seisukohta, mis käsitleks KGT „Bayerisches Bier” koosseksisteerimist sõna „Bavaria” sisaldavate kaubamärkidega. Kreeka valitsuse meelest on kõnesoleva määruse põhjendused tõend selle kohta, et tarbijaid ei eksitata.

144. Bayerischer Brauerbund märgib, et määruse nr 1347/2001 põhjendus 3 on seotud üksnes määruse nr 2081/92 artikli 14 lõikega 3 ning ei ole kohaldatav artikli 14 lõike 2 suhtes. Bayerischer Brauerbundi sõnade kohaselt ei ole artikli 14 lõikes 2 sätestatud tingimused käesolevas kohtuasjas täidetud, kuivõrd esiteks võivad kõnealused kaubamärgid eksitada tarbijaid kõnealuse õlle geograafilise päritolu suhtes ning teiseks ei ole need kaubamärgid registreeritud heas usus, sest need rikuvad siseriiklikke ja rahvusvahelisi õigusakte, mis olid kaubamärgi registreerimise riigis registreerimistaotluse esitamise ajal kohaldatavad.

## 2. Hinnang

145. Nagu nähtub eelotsusetaotlusest ja muu hulgas Bavaria ja Bavaria Italia märkustest, on käesolev küsimus selle kohta, kas KGT „Bayerisches Bier” registreerimine määrusega nr 1347/2001 võib mõjutada varasemate sõna „Bavaria” sisaldavate kaubamärkide kehtivust või kasutatavust, esitatud eelkõige seoses selle määruse põhjendustega 3 ja 4.

146. Sellepärast tuleks kõigepealt märkida, et ühenduse õigusakti põhjendused kirjeldavad ühenduse seadusandja motive ja kavatsusi õigusakti vastuvõtmisel. Sellistena võivad ühenduse õigusakti põhjendused – kuivõrd nendes on näidatud selle akti vastuvõtmise põhjused – olla Euroopa Kohtule kasulikud kui lähtekoht selle akti kehtivuse hindamiseks,<sup>44</sup> samuti saab neid arvestada õigusakti regulatiivosa sätete tõlgendamisel, kuivõrd need võivad illustreerida selle akti eset ja eesmärki.<sup>45</sup>

44 – Vt nt 13. detsembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-304/01: Hispaania vs. komisjon (EKL 2004, lk I-7655, punkt 50); 19. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-336/00: Martin Huber (EKL 2002, lk I-7699, punkt 35) ja 22. jaanuari 1986. aasta otsus kohtuasjas 250/84: Eridania jt (EKL 1986, lk 117, punkt 37).

45 – Vt nt 16. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-411/05: Palacios de la Villa (EKL 2007, lk I-8531, punktid 42 ja 44) ning 20. septembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-184/99: Grzelczyk (EKL 2001, lk I-6193, punkt 44).

147. Ühenduse õigusakti põhjendustel endil ei ole aga akti regulatiivosas sätetest sõltumalt siduvat õigusjõudu.<sup>46</sup>

148. Seega ei saa käesolevas asjas tugineda määruse nr 1347/2001 põhjendustele 3 ja 4 endile kui alusele sõna „Bavaria” sisaldavate kaubamärkide koosseksisteerimiseks KGT-ga „Bayerisches Bier”.

149. KGT-na registreerimise akti – käesolevas asjas määruse nr 1347/2001 – õiguslikud tagajärjed määrab hoopis määrus nr 2081/92, mis on niisuguse registreerimise aluseks.<sup>47</sup> Seega tuleb hinnangu andmisel sellele, kas ja kuidas nimetuse „Bayerisches Bier” KGT-na registreerimine määrusega nr 1347/2001 võib mõjutada varasemate „Bavaria” kaubamärkide kehtivust ja kasutamist, lähtuda määruse nr 2081/92 artiklist 14, mis konkreetselt reguleerib selle määruse alusel registreeritud nimetuste ja kaubamärkide omavahelist suhet.

150. Nagu mitu menetlusosalist on õigesti täheldanud, on määruse nr 2081/92 artikli 14 lõigetel 2 ja 3 selles suhtes kummalgi oma eraldi eesmärk ja ülesanne seoses ühelt poolt geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse ning teiselt poolt kaubamärgiõiguste vahelise tasakaaluga, mille saavutamine on kõnealuse määruse eesmärk.

151. Nagu eespool mainitud, kaitseb määruse artikli 14 lõige 3 varasemaid kaubamärke, kuivõrd see keelab selliste tähiste või nimetuste registreerimise, mille kasutamise tulemusel tekib varasema kaubamärgiga segiajamise tõenäosus.<sup>48</sup>

152. Seega toimib määruse nr 2081/92 artikli 14 lõige 3 – kui ühenduse seadusandja seda õigesti kohaldab – barjäärina, mis takistab niisuguste tähiste ja nimetuste registreerimist, mida võidakse selle sätte konkreetses tähenduses tõenäoliselt segi

46 – Selle kohta vt nt 19. novembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-162/97: Nilsson (EKL 1998, lk I-7477, punkt 54).

47 – See, et eelotsusetaotluse esitanud kohus viitas selles küsimuses üksnes määrusele nr 1347/2001, ei takista Euroopa Kohut arvestamast ka määrust nr 2081/92: selle kohta vt mh 2. veebruari 1994. aasta otsus kohtuasjas C-315/92: Verband Sozialer Wettbewerb („Clinique”) (EKL 1994, lk I-317, punkt 7) ja 7. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-153/03: Weide (EKL 2005, lk I-6017, punkt 25).

48 – Vt käesoleva ettepaneku punktid 128 ja 129.

ajada olemasoleva kaubamärgiga, kuid ei välista siiski võimalust, et varasema kaubamärgi ja registreeritud nimetuse vaheline vastuolu võib määruse nr 2081/92 artikli 13 mõttes säilida.

geograafiline tähis „Bayerisches Bier” võib kooseksisteerida sõna „Bavaria” sisaldavate kaubamärkidega.

153. Määruse artikli 14 lõikes 3 ette nähtud „kokkusobivuse test”, mis põhineb segiajamise tõenäosusel, ei hõlma paraku kõiki olukordi, kus kaubamärgid võivad määruse artikli 13 alusel pakutava kaitse ulatusele vastavalt riivata sama määruse alusel registreeritud nimetusi. Näiteks on selge, et kaitstud nimetusele võib määruse nr 2081/92 artikli 13 lõike 1 punkti b alusel tugineda siis, kui asjaomaste toodete omavahel segiajamise tõenäosus puudub, ja isegi siis, kui ühenduse kaitse ei laiene nimetuse nendele osadele, mis kajastuvad vaidlusaluses sõnas või vaidlusalustes sõnades.<sup>49</sup>

154. Sellest tulenevalt ei saa määruse nr 1347/2001 põhjenduses 3 viidatud ühenduse seadusandja tuvastus, mille kohaselt artikli 14 lõikes 3 sätestatud registreerimistingimus on täidetud, kujutada endast käesolevas asjas siduvat otsust selle kohta, et

155. Seevastu sisaldub kooseksisteerimise põhimõtte määruse nr 2081/92 artikli 14 lõikes 2, milles on sätestatud tingimused, mille kohaselt varasemat kaubamärki – ka siis, kui selle kasutamine vastab ühele määruse artikliga 13 reguleeritavatest olukordadest<sup>50</sup> – võib nimetuse või tähise registreerimisest hoolimata jätkuvalt kasutada.

156. Selle sätte sõnastusest nähtuvalt võimaldab see määruse nr 2081/92 artikli 13 mõttes kaitstud geograafilise tähisega või päritolunimetusega vastuolus olevat kaubamärki edasi kasutada üksnes tingimusel, et esiteks peab kaubamärk olema registreeritud heas usus enne päritolunimetuse või geograafilise tähise registreerimise taotluse esitamise kuupäeva ning teiseks ei tohi olla ühtki alust kaubamärgi tühistamiseks või kehtetuks tunnistamiseks vastavalt kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punktidele c ja g ning artikli 12 lõike 2 punktile b.

49 – Vt eespool 12. joonealuses märkuses viidatud Gorgonzola kohtuotsus, punkt 26.

50 – Kui see nii ei ole, puudub määrusega nr 2081/92 pakutava kaitse seisukohast *a priori* vastuolu registreeritud nimetuse ja asjassepuutuva kaubamärgi vahel.

157. Teisisõnu on registreeritud päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitse varasema kaubamärgiga võrreldes ülimuslik nendel piiratud asjaoludel: siis, kui varasem kaubamärk ei ole registreeritud heas usus – asjaolu, mis seisneb Gorgonzola kohtuotsuse kohaselt sisuliselt küsimuses, kas asjaomase kaubamärgi registreerimise taotlus esitati kooskõlas selle taotluse esitamise ajal kehtinud siseriiklike ja rahvusvaheliste õigusnormidega –, või heas usus registreeritud kaubamärgi korral siis, kui see kaubamärk võidakse tühistada või tunnistada kehtetuks kaubamärgidirektiivi asjakohastes sätetes ette nähtud konkreetsetel alustel.<sup>51</sup>

158. Selles suhtes on oluline märkida, et juba Gorgonzola kohtuotsuses sedastas Euroopa Kohus selgelt, et see, kas asjaomane kaubamärk on registreeritud heas usus ja kas see võidakse kaubamärgidirektiivi alusel tühistada või kehtetuks tunnistada, on siseriikliku kohtu kindlaks määrata.<sup>52</sup>

159. See viitab, et selle kindlaksmääramine ei ole ühenduse seadusandja pädevuses, kui ta

registreerib päritolunimetuse või geograafilise tähise määruse nr 2081/92 alusel.

160. Eespool esitatud kaalutlustest nähtub selgelt, et märkides määruse nr 1347/2001 põhjenduses 4, et geograafilise tähise „Bayerisches Bier” registreerimisest hoolimata võib teatavate kaubamärkide, näiteks „Bavaria” kasutamist jätkata seni, kuni need vastavad määruse nr 2081/92 artikli 14 lõikega 2 ette nähtud tingimustele, sõnastas ühenduse seadusandja pelgalt uuesti selle õigusliku olukorra, mis kõnealusest artiklist niikuinii tuleneb.

161. Sellepärast teen ettepaneku anda teisele eelotsuse küsimusele vastus, et määrust nr 1347/2001 koostoimes määrusega nr 2081/92 tuleb tõlgendada nii, et nimetuse „Bayerisches Bier” kaitstud geograafilise tähisena registreerimine ei mõjuta kolmandatele isikutele kuuluvate sõna „Bavaria” sisaldavate varasemate kaubamärkide kehtivust ega kasutamist, kui need kaubamärgid on registreeritud heas usus ning neid ei saa kaubamärgidirektiivi alusel vastavalt määruse nr 2081/92 artikli 14 lõikele 2 tühistada ega kehtetuks tunnistada; neid asjaolusid on pädev kindlaks tegema siseriiklik kohus.

51 – Vt eespool 12. joonealuses märkuses viidatud Gorgonzola kohtuotsus, punktid 35 ja 37.

52 – Vt eespool 12. joonealuses märkuses viidatud Gorgonzola kohtuotsus, vastavalt punktid 36 ja 42.

## V. Ettepanek

162. Sellepärast teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata eelotsuse küsimustele järgmiselt:

1. Eelotsuse küsimuse hindamisel ei ole ilmnenu tegureid, mis võiksid mõjutada nõukogu 28. juuni 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1347/2001, millega täiendatakse komisjoni määruse (EÜ) nr 1107/96 (geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste registreerimise kohta nõukogu määruse (EMÜ) nr 2081/92 artiklis 17 sätestatud korras) lisa, ega selle aluseks oleva nõukogu 14. juuli 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2081/92 põllumajandustoodete ja toiduainete geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta kehtivust.
2. Määrust nr 1347/2001 koostoimes määrusega nr 2081/92 tuleb tõlgendada nii, et nimetuse „Bayerisches Bier” kaitstud geograafilise tähisena registreerimine ei mõjuta kolmandatele isikutele kuuluvate sõna „Bavaria” sisaldavate varasemate kaubamärkide kehtivust ega kasutamist, kui need kaubamärgid on registreeritud heas usus ning neid ei saa nõukogu 21. detsembri 1988. aasta esimese direktiivi 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta alusel vastavalt määruse nr 2081/92 artikli 14 lõikele 2 tühistada ega kehtetuks tunnistada; neid asjaolusid on pädev kindlaks tegema siseriiklik kohus.